

Heidi Määttä

HARJOITTELIJANA TILITOIMISTOSSA

Aloittelijan näkökulma

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutusohjelma
Elokuu 2018**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Elokuu 2018	Tekijä/tekijät Heidi Määttä
Koulutusohjelma Liiketalous		
Työn nimi HARJOITTELIJANA TILITOIMISTOSSA. Aloittelijan näkökulma		
Työn ohjaaja Katarina Broman		Sivumäärä 61
Työelämäohjaaja Anna-Liisa Hietasaari		
<p>Opinnäytetyössä tutustuttiin tilitoimiston työtehtäviin aloittelijan näkökulmasta. Käytännön harjoittelu suoritettiin kesällä 2018. Opinnäytetyö kirjoitettiin portfoliomaisessa päiväkirjamuodossa kuuden viikon seurantajakson ajalta. Työtehtävistä kirjoitettiin päiväkirjaa päivittäin ja analysoitiin omaa oppimista. Viikon päätteeksi analysoitiin viikon aikana tapahtunutta kehitystä ja mahdollisia ongelmanratkaisutilanteita. Viikkoanalyysien tueksi perehdyttiin alaan liittyvään teemaan teorian tiedon avulla.</p> <p>Ennen päiväkirjaraportointiosaa käytiin läpi työtehtävät, työympäristö, sidosryhmät ja vuorovaikutustaidot sekä arvioitiin opiskelijan lähtötilanne. Työtehtävät koostuivat pääasiassa kirjanpidosta, palkanlaskennasta, reskontrasta ja tilinpäätöksistä. Teoriaosuuksissa käsiteltiin Oma Veron, tilinpäätöksen, yritysmuotojen, palkanlaskennan, tilitoimistoalan ja sähköisen taloushallinnon teemoja. Lopun pohdinnassa analysoitiin seurantajakson aikana tapahtunutta kehitystä sekä opinnäytetyöprosessia.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää opiskelijan ammatillista osaamista, muodostaa käsitys taloushallintoalan käytännön työstä sekä saada arvokasta työkokemusta. Opinnäytetyöprosessin tuloksena opiskelija oppi suunnittelemaan omaa ajankäyttöään, muodostamaan käsityksen tilitoimistotyöstä, käyttämään uusia ohjelmistoja ja analysoimaan omaa tekemistään sekä sai käytännön työkokemusta ja paremman kuvan omasta osaamisestaan.</p>		

Asiasanat harjoittelu, itsearviointi, kirjanpito, päiväkirja, taloushallinto, tilitoimisto
--

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date August 2018	Author Heidi Määttä
Degree programme Business Administration		
Name of thesis TRAINEE AT AN ACCOUNTING FIRM. Beginner's point of view		
Instructor Katarina Broman	Pages 61	
Supervisor Anna-Liisa Hietasaari		
<p>In this bachelor's thesis the duties of an accounting firm were acquainted with from a beginner's point of view. The practical training was completed in the summer of 2018. The thesis was written in a portfolio type diary-form within a six-week period. The duties and the trainee's own learning were reported daily in the diary. The acquired development within a week and possible problem-solving situations were analyzed at the end of the week. To support the weekly analyses the field-specific theme was acquainted with using theoretical information.</p> <p>The duties, working environment, interest group and people skills were presented and the student's starting situation was estimated in the beginning. Mainly the duties consisted of accounting, calculation of wages, ledger and balancing of the accounts. Oma Vero, balancing of the accounts, forms of business, calculation of wages, accounting firm's line of business and online accounting were the discussed themes of theory parts. The acquired development within the six-week period and the process of the thesis were analyzed in the end.</p> <p>The aim of the thesis was to develop student's vocational skills, form an idea of the practical duties in financial administration and obtain valuable work experience. As a result of the thesis process author learned to plan her own use of time, form an idea of an accounting firm's duties, use new software and analyze her own work as well as obtained practical work experience and better image of her own competence.</p>		

<p>Key words accounting, accounting firm, diary, financial administration, practical training, self-evaluation</p>

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

Alv	Arvonlisävero.
Jaksottaminen	Menojen ja tulojen kohdistaminen kuluksi ja tuotoksi oikealle tilikaudelle (Tomperi 2017, 31).
Kausi	Tikon Kirjanpidossa kirjausaikaväliä kutsutaan kaudeksi, joka on yleensä kalenterikuukausi.
Kirjaus	Liiketapahtuman merkitseminen kirjanpitoon (Tomperi 2017, 14).
Reskontra	Pääkirjanpidosta erillinen osakirjanpito, jossa saamisia ja velkoja seurataan tapahtumakohtaisesti (Ihantola & Leppänen 2018, 206).
Tikon	Sähköisen taloushallinnon ohjelma.
Tili, debet, kredit	Tili on kaksipuoleinen laskema ja sen eri puolet debet ja kredit (Tomperi 2017, 15).
Tilikausi	Ajanjakso, jolta selvitetään yrityksen tulos (Tomperi 2017, 13).
Tito	Tikonissa toimiva sähköinen tiliote.

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO	1
2 LÄHTÖTILANTEEN KUVAUS.....	3
2.1 Oman työn analyysi	3
2.2 Sidosryhmät työpaikalla.....	6
2.3 Vuorovaikutustaidot työpaikalla.....	7
3 PÄIVÄKIRJARAPORTOINTI.....	9
3.1 Seurantaviikko 1	9
3.2 Seurantaviikko 2	17
3.3 Seurantaviikko 3	26
3.4 Seurantaviikko 4	34
3.5 Seurantaviikko 5	42
3.6 Seurantaviikko 6	50
4 POHDINTAA.....	58
LÄHTEET	60
KUVIOT	
KUVIO 1. Yrityksen sidosryhmät.....	6

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä tutustutaan käytännönläheisesti uuteen toimialaan aloittelijan näkökulmasta. Opintojen myötä kiinnostus taloushallintoalaa kohtaan oli kasvanut ja synnyttänyt ajatuksen opinnäytetyön ja käytännön työtehtävien yhdistämisestä. Opinnäytetyön tekemisen mahdollisuus päiväkirjamuotoisena sopi näiden kahden asian yhdistämiseen. Työmarkkinoilla arvostetaan käytännön työkokemusta, jota opinnäytetyön myötä on tarkoitus hankkia. Harjoittelupaikkaa haettiin keväällä 2018 ja paikaksi valikoitui kokkolalainen Tilitoimisto X. Tilitoimisto antaa hyvän kokonaiskuvan taloushallinnon työtehtävistä monipuolisen palvelutarjontansa ansiosta. Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää omaa ammatillista osaamista, muodostaa käsitys taloushallintoalan käytännön työstä sekä saada arvokasta työkokemusta.

Opinnäytetyö kirjoitettiin päiväkirjamuotoisena kuuden viikon seurantajaksoilta kesällä 2018. Ennen seurantajakson alkamista tehtiin lähtötilanteen analyysi osaamisen tasosta ja työtehtävistä. Päiväkirjamerkinnät alkoivat maanantaina 18. päivä kesäkuuta ja päättyivät perjantaina 27. päivä heinäkuuta. Raportointi tapahtui jokaiselta päivältä maanantaista perjantaihin. Raportti sisältää kuvauksen päivittäisistä työtehtävistä sekä arvion niiden onnistumisesta. Jokaisen viikon päätteeksi analysoitiin kulunut viikko ja perehdyttiin valittuun teemaan syvemmin teorian avulla. Lopun pohdinnassa on yhteenveto seurantajakson aikana kehittyneestä osaamisesta ja tehdyistä havainnoista sekä ajatuksia opinnäytetyöprosessista.

Tilitoimisto X on perustettu 1980-luvun puolella välissä ja se sijaitsee Kokkolassa. Kyseessä on pitkään alalla toiminut tilitoimisto, jonka tarjoamiin palveluihin kuuluvat talouden hallinta, kirjanpito, laskutus, reskontrat, maksuliikenne, palkkahallinto, verotus sekä isännöinti. Yrityksessä työskentelee omistajien lisäksi neljä vakituista ja kolme osa-aikaista työntekijää. Pääasiassa tilitoimiston asiakkaat ovat pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Jokaiselle kirjanpitäjälle on jaettu omat asiakasyritykset, joista he vastaavat. Työntekijöillä on liukuva työaika eli he saavat itse päättää töihin tulo, ja töistä lähtöajan säännöllisen työajan täytyessä. Toimistolla on jokaiselle oma työhuone, yhteiset taukotilat, vastaanottotiski ja säilytystilaa. Tilitoimistolla on käytössä ainakin sähköinen taloushallinnon järjestelmä Tikon, työaikaseurantaan ValueFrame, laskujen käsittelyyn Heeros, Microsoft Office -paketti ja sähköposti.

Työtehtävistä suoriutumiseen tarvitaan vähintään perustiedot taloushallinnosta ja tietoteknistä osaamista sekä käytössä olevien ohjelmistojen hallintaa. Itsenäiseen työskentelyyn tarvitaan lisäksi alaa koskevan lainsäädännön tuntemista, asiakasyritysten toimialojen ja työehtosopimusten tuntemusta, tietämystä veroilmoitusten jättöajoista sekä tiedonhakutaitoja. Keskeiseksi lähdekirjallisuudeksi valikoituivat Tomperin Käytännön kirjanpito, Ihantola & Leppäsen Yrityksen kirjanpito – liiketapahtumista tilinpäätökseen, Tuomi-Sorjosen Kirjanpito, tilinpäätös ja verotus, sekä Hakonen, Eklund & Roosin Taloushallinnon taitajaksi.

2 LÄHTÖTILANTEEN KUVAUS

Ensimmäisessä alaluvussa analysoidaan ja arvioidaan nykyistä työnkuvaa kuvailemalla työtehtäviä sekä oman osaamisen tämän hetkistä tasoa ja ammatillista kehittymistä. Toisessa alaluvussa käydään läpi yrityksen kannalta tärkeitä sisäisiä ja ulkoisia sidosryhmiä ja kolmannessa keskitytään työpaikan vuorovaikutustilanteisiin.

2.1 Oman työn analyysi

Opinnäytetyötä kirjoittaessani minulla oli takana harjoittelun ensimmäinen viikko ja olin päässyt kiinni työn tekemiseen. Harjoittelijana tehtäväni oli avustaa muita kirjanpitäjiä heidän työssään kiireellisyyden ja tarpeen mukaan. Tällaisen järjestelyn myötä työtehtäväni vaihtelivat viikon aikana. Pääasiassa tein avustavia tehtäviä, koska minullehan kaikki oli tässä vaiheessa uutta. Uuden työn opetteluun aloittaminen oli itselleni luontevaa perustehtävistä, joista siirrytään haastavampiin osaamisen karttuessa. Tärkein tehtäväni oli pitää itseni työllistettynä eli pidin itse huolen, että minulla oli koko ajan jotakin tekeillä. Yhden tehtävän suoritettua pyysin itselleni uutta tehtävää työntekijöitä vaihdellen.

Ensimmäisen viikon aikana tehtäviini kuului kirjanpitoa, osto- ja myyntilaskujen kirjaamista reskontraan, oma-aloitteisten verojen erittelyiden ja kassaraporttien kirjaamista sekä puhelinvaihteen hoitamista. Kirjanpidot kirjattiin yrityskohtaisesti kuukausittain Tilitoimisto X:ssä käytössä olevaan Tikon järjestelmään. Tikon Pilvipalvelusta avattiin kirjanpito-ohjelma ja valittiin valikosta oikea yritys, tilikausi sekä kirjauskuukausi eli kausi. Yritysten kuukausittaiseen kirjanpitoon kuului tositteiden järjestäminen ja numerointi tiliotteen mukaan, tiliöinti eli tapahtuman sijoittaminen oikealle tilille, kirjaus ja tallennus Tikon kirjanpito-ohjelmaan sekä tarvittavien raporttien tulostaminen kirjausten jälkeen.

Jokaiseen kirjattuun tositteeseen tuli oma tositenumero, joka merkittiin kynällä paperisina oleviin tositteisiin oikeaan yläkulmaan. Tiliote voi olla joka paperisena tai sähköisenä. Sähköinen tiliote Tito avautui Tikonin rinnalle ja suurin osa tiedoista siirtyi kirjauskohtiin automaattisesti. Paperisista tiliotteista kaikki tiedot täytyi näppäillä kirjauskohtiin itse, mikä oli huomattavasti hitaampaa. Kirjausten jälkeen tarkistettiin, että pankkitilin saldo täsmää sekä ohjelmassa että

tilioitteella, kirjattiin verojen erittelyt, tehtiin kaudelle alv-päättäminen ja otettiin tarvittavat tulosteet eli päivä- ja pääkirja, tuloslaskelma, tase sekä alv-tarkistusraportti ja -laskelma. Tämän jälkeen annettiin tarvittavat veroilmoitukset Oma Vero-palvelussa. Minulla ei ollut palveluun omia tunnuksia, joten tein sen aina toisen työntekijän kanssa.

Osto- ja myyntilaskut kirjattiin yrityskohtaisesti kuukausittain Tilitoimisto X:ssä käytössä olevaan Tikon järjestelmään. Paperisista laskuista kirjattiin tietokoneella olevan Tikon Kirjanpidon reskontran vaatimat tiedot yksi kerrallaan. Reskontraan syötettiin laskun summa, asiakastunnus ja viitenumero, joilla laskut löytyivät tiliotetta kirjatessa. Reskontrassa oli olemassa valmiiksi luotuna aikaisempia asiakkaita oman asiakastunnuksen alle, joten vain uusien asiakkaiden tiedot täytyi lisätä reskontran Ylläpito-sovelluksessa. Laskuihin merkittiin tositenumero sekä debet ja kredit kirjausten tilinumerot. Yrityksen toimittamat paperiset kassaraportit tarkistettiin ja niihin merkittiin oikeat tilit, minkä jälkeen voitiin tehdä kirjaukset Tikoniin. Puhelinvaihteen hoitamiseen kuului puheluihin vastaaminen ja soiton siirtäminen pyydetyille henkilöille.

Työssä tarvittiin tietoteknistä osaamista, asiakaspalveluosaamista, hyvät vuorovaikutustaidot, tarkkuutta, huolellisuutta, järjestelmällisyyttä, itsenäisyyttä sekä tietoa ja ymmärrystä tekemisistään tehtävistä. Työpaikalla käytössä olevia taloushallinnon ohjelmia, sähköpostia, Office-ohjelmia, tulostinta, skanneria ja internettiä tuli osata käyttää. Asiakkaat kävivät ja soittivat toimistoon päivittäin, joten asiakaspalveluhenkisyttä tarvittiin. Hyvät vuorovaikutustaidot auttoivat selviämään paremmin asiakkaiden, työkavereiden ja viranomaisten kanssa. Tarkkuus, huolellisuus ja järjestelmällisyys olivat erityisen tärkeitä, koska työtä tehtiin paljon numeroiden kanssa. Täytyi osata myös mahdollistaa itsenäinen työskentely, jolloin tiedonhaku- ja tiedonhaku- taidot korostuivat.

Tekemiään tehtäviä oli tärkeää ymmärtää, jotta osasi etsiä tarvittavaa tietoa oikeasta paikasta tai epäselvissä tapauksissa myös kysyä neuvoa. Harjoittelijankin piti mielestäni pyrkiä tekemään työt oikein, jottei toisilta työntekijöiltä mennyt aikaa virheiden korjaamiseen. Työssä tarvitsi ymmärtää kirjanpitoon ja palkanlaskentaan liittyvää sanastoa, kirjanpidon perusteita, tuloslaskelman ja taseen sisältöä, verotusta, arvonlisäveron määräytymistä, lakeja, työehtosopimuksia ja monia muita alakohtaisia asioita. Ensimmäisen viikon aikana olin oppinut käyttämään tarvittavia ohjelmia, etsimään tarvitsemaani tietoa, järjestämään työni loogisesti, keskustelemaan ammattimaisemmin toisten työntekijöiden kanssa, olemaan entistä tarkempi, tarkistamaan tekemäni kirjaukset toiseen kertaan ja toimimaan itsenäisemmin.

Tilitoimistotyössä olin vasta aloitteleva toimija, jolle oli ehtinyt kertyä kokemusta yhden viikon ajalta. Tarvitsin vielä työkavereiden neuvoja ja ohjeistusta suoriutuakseni minulle annetuista tehtävistä. Voin kuitenkin sanoa pystyneeni työskentelemään myös itsenäisesti tiettyjen tehtävien, kuten kirjanpidon, parissa. Ensimmäisen viikon aikana olin saanut vasta jonkinlaisen käsityksen siitä, mitä tilitoimisto työ käytännössä on. Minulla oli siis vielä paljon opittavaa. Aikaisempaa kokemusta kirjanpidosta minulla oli oman sivutoimisen toiminimeni kautta. Toiminta oli kuitenkin ollut niin pienimuotoista, etten ollut alv-velvollinen ja yhdenkertainen kirjanpito oli riittänyt. Tilinpäätöksen ja veroilmoituksen olin myös tehnyt itse. Tässä työssä tarvitsi kuitenkin osata paljon enemmän.

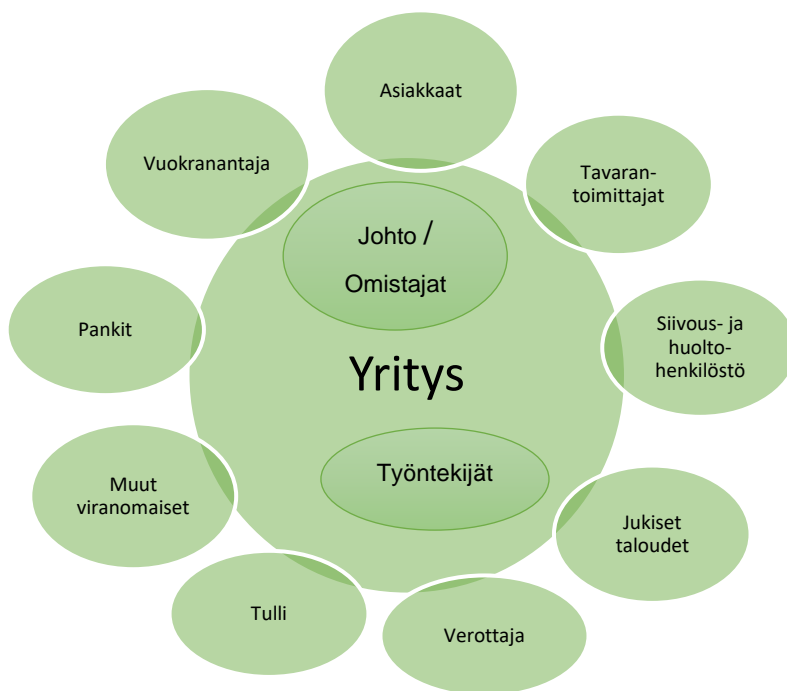
Lähes koko ammatillisen urani olin tehnyt kaupan alalla, joten tilitoimistoalalla olin uusi. Pohjani tähän tehtävään tulivat oman toiminimeni ja tradenomiopintojeni kautta. Koulussa opittiin pääasiassa kuitenkin vain teoriaa ja hahmottamaan kokonaisuutta taloushallinnosta. Meidän ryhmämme ei ollut suuntautunut taloushallintoon, joten lähdin harjoitteluun tilitoimistoon oppiakseni siitä enemmän. Opinnot sekä itsensä ja omien ominaisuuksien arvioiminen innostivat keillemaan muitakin toimialoja. Koin minulla olevan vahvuuksinani tällä alalla tarvittavia ominaisuuksia, kuten järjestelmällisyys, tarkkuus, huolellisuus, asiakaspalveluhenkisyys, halua oppia ja haastaa itseään. Halusin myös kehittää ammatillisesti osaamistani.

Työelämässä yli kymmenen vuotta olleena voin sanoa osaavani tehdä töitä ja suhtautua työntekoon arvostavasti. Olen motivoinut ja haluan antaa parhaan mahdollisen panokseni työpäivällä. Minulle on tärkeää olla hyvä työntekijä ja työkaveri. Osaan jo työelämän yleiset pelisäännöt ja toimia työyhteisön jäsenenä. Toiminnassani nämä asiat näkyvät oma-aloitteisuutena ja kykyinä keskittyä tekeillä oleviin asioihin. Jatkossa minun tulee panostaa tiedon sisäistämiseen ja ymmärtämiseen, jotta pystyn jatkossa työskentelemään itsenäisemmin ja soveltamaan oppimaani käytäntöön. Muiden työelämätaitojen ollessa melko hyvin hallussa, voin keskittyä oppimaan mahdollisimman paljon ja laajasti tilitoimiston työtehtävien tekemisestä.

2.2 Sidosryhmät työpaikalla

Sidosryhmiksi kutsutaan yrityksen toimintaan keskeisellä tavalla vaikuttavia tahoja, jotka joko antavat panoksensa yritykselle tai odottavat siltä vastinetta. Yritys on vuorovaikutuksessa sidosryhmiensä kanssa ja ne voidaan jakaa yrityksen sisäisiin ja ulkoisiin sidosryhmiin. Sisäisiä sidosryhmiä ovat yrityksen johto, henkilöstö ja tietyissä tilanteissa omistajat. Ulkoisia sidosryhmiä ovat esimerkiksi asiakkaat, hankkijat, lainanantajat, julkiset taloudet ja julkinen valta. Yrityksen sidosryhmille tuotetaan tietoa muun muassa kirjanpidon avulla. (Ihantola & Leppänen 2018, 11–12; Tomperi 2017, 7.)

Tilitoimisto X:n sisäisiä sidosryhmiä ovat yrityksen johto eli omistajat ja henkilöstö eli työntekijät. Ulkoisia sidosryhmiä ovat esimerkiksi asiakkaat, tavarantoimittajat, siivous- ja huoltohenkilöstö, julkiset taloudet, verottaja, tulli, muut viranomaiset, pankit ja vuokranantaja. (KUVIO 1.)



KUVIO 1. Yrityksen sidosryhmät

Minun eli harjoittelijan näkökulmasta keskeisimmät sidosryhmät ovat omistajat, toiset työntekijät, asiakkaat, lait, verottaja, muut viranomaiset sekä siivous- ja huoltohenkilöstö. Omistajien ja työntekijöiden mielipiteet ja intressit pääasiassa määrittelevät työntekoani, koska minun tehtäväni on avustaa heitä työssään ja olen heidän kanssaan tekemisissä päivittäin. Saamieni

tehtävien kautta työhöni vaikuttavat asiakkaat, lait sekä verottajan ja muiden viranomaisten määräykset ja aikataulut. Omistajat ja työntekijät ovat enemmän tekemisissä myös muiden kuviossa 1 esitettyjen sidosryhmien kanssa. Tilitoimistotyötä säätelevät useat lait sekä asiakkaiden, verottajan ja muiden viranomaisten määrittelevät aikataulut, kuten kirjanpitolaki, palkkapäivät, tilikauden päätös ja verottajalle annettavien ilmoitusten jättöpäivät.

2.3 Vuorovaikutustaidot työpaikalla

Kaikki Tilitoimisto X:n työntekijät ja omistaja ovat lähes poikkeuksetta päivittäin vuorovaikutuksessa toistensa kanssa, vaikka jokainen tekee työtä omassa huoneessaan. Vuorovaikutustilanteet voivat syntyä kahden tai useamman henkilön tai koko työyhteisön välille. Ne voivat liittyä työhön tai olla vapaamuotoisempia tilanteesta riippuen. Yleensä työhön liittyvät vuorovaikutustilanteet muodostuvat kahden tai kolmen henkilön välille, jolloin kyseessä on usein tiedonvaihto- tai neuvontatilanne. Henkilöt voivat pyytää tai antaa toiselleen neuvoja ja ohjeita työhön liittyvissä ongelmatilanteissa tai jakaa omia kokemuksiaan tai oppimaansa uutta tietoa työkavereilleen.

Liukuvan työajan takia työntekijät päättävät itse taukoajansa, joten ne vaihtelevat. Tästä huolimatta päivittäin järjestetään yhteiset kello 9 ja 14 kahvitauot, joihin osallistuminen on kuitenkin vapaaehtoista. Toisinaan paikalla on vähemmän väkeä ja toisinaan kaikki. Näiden vuorovaikutustilanteiden sisältö vaihtelee töistä vapaamuotoisempiin aiheisiin. Toimistolla vuorovaikutus tapahtuu pääasiassa henkilökunnan kesken suullisesti kasvokkain. Joissakin tilanteissa voidaan myös soittaa työkaverille sisäisellä puhelimella, mutta harvemmin. Kirjallisesti välitetään esimerkiksi vastaanotetut soittopyynnöt muistilapun muodossa, jos toinen työntekijä ei ole ollut paikalla.

Asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa ollaan vuorovaikutuksessa sähköisesti, puhelimitse, kasvotusten tai kirjallisesti tilanteesta riippuen. Asiakkaat toimittavat tietoja kaikkia tapoja käyttäen, joten siihen täytyy olla valmistautunut. Jokainen asiakkaan kanssa tapahtuva vuorovaikutustilanne on asiakaspalvelutilanne. He saattavat käydä toimistolla, soittaa tai laittaa sähköpostia ja silloin heitä palvellaan tilanteeseen sopivalla tavalla. Tilitoimistosta X:stä ollaan yleensä yhteydessä asiakkaisiin puhelimitse tai sähköpostilla ja viranomaistahoihin sähköi-

sesti, mutta tosinaan myös puhelimitse. Pääasiassa vuorovaikutus näiden ryhmien kanssa liittyy tiedon antamiseen tai vastaanottamiseen. Tavarantoimittajat luonnollisesti myyvät jotakin ja heiltä tehdään tilauksia. Siivous- ja huoltohenkilökunnan kanssa ollaan usein tekemisissä myös kasvotusten.

Harjoittelijan roolissa olin pääasiassa vuorovaikutuksessa omistajan ja työntekijöiden kanssa. Yleisin vuorovaikutustilanne liittyi osaltani ohjeiden vastaanottamiseen ja pyytämiseen. Siinä oli minulle haasteena riittävä ammattitermien osaaminen, jotta ymmärsin oikein annetut ohjeet tai osasin kysyä lisäksi tarkentavia kysymyksiä. Minun täytyi myös osata selittää ongelma, jos sellainen tuli vastaan. Uuteen työyhteisöön tutustuminen ja sopeutuminen veivät oman aikansa. Saatan vaikuttaa aluksi hieman etäiseltä tarkkailijan luonteeni takia, mikä voi tehdä haastavaksi joihinkin työyhteisöihin sopeutumisen. Sopeutuvaishana ihmisenä olen tavannut kuitenkin löytää paikkani työyhteisössä. Yli kymmenen vuotta asiakaspalvelutyötä tehneenä asiakkaiden kohtaaminen ei tuottanut minulle ongelmia. Suurempi haaste olisi ollut toimia asiakkaille asiantuntijan roolissa, kuten muut työntekijät, tällä kokemus pohjalla. Kuinka olisin voinut neuvoa asiakkaita asioissa, joita en itsekään osannut vielä kunnolla? Varmuus kasvaa vain kokemuksen kautta.

3 PÄIVÄKIRJARAPORTOINTI

Päiväkirjaa pidettiin kuuden viikon ajan ja merkinnät tehtiin joka viikko maanantaista perjantaihin paitsi seurantaviikolla 1, jolloin perjantaina oli juhannusaatto. Tarkoituksena oli päivittäin asettaa itselle tavoitteita, suunnitella ja kuvata päivän kulkua sekä arvioida päivän toteutumista ja oman osaamisen kehittymistä. Viikon päätteeksi analysoitiin omaa kehitystä ja perehdyttiin valittuun teemaan teorian tiedon avulla.

3.1 Seurantaviikko 1

Maanantai 18.6.2018

Olin edellisenä perjantaina aloittanut tekemään yrityksen 22 toukokuun kirjanpitoa. Päivän tavoitteena oli saada tämän yrityksen kirjanpito valmiiksi ja aloittaa sen jälkeen toisen tehtävän parissa. Pyrin asettamaan itselleni aluksi maltillisia tavoitteita, koska haluan tehdä työni oikein ja ymmärtää tekemisiäni. Olin perjantaina ehtinyt jo tarkistaa yrityksen päiväkkassaraporttien oikeellisuuden sekä järjestää, numeroida ja etsiä sopivat tilit eli tiliöidä suurimman osan muista kuukaudelle kuuluvista tositteista. Aloitin kirjaamisen Tikoniin päiväkkassaraporteista ottaen mallia edellisen kuukauden vastaavista kirjauksista. Päiväkkassaraporteista kirjasin osan tapahtumista päiväkohtaisesti ja osan koko kuukauden yhteissummuna. Lopuksi tarkistin kirjausten erotuksen, joka oli nolla eli kaikki oli oikein. Olisin voinut merkitä raporttien mukana oleviin ostokuitteihin tilit valmiiksi, jotta kirjaaminen Tikoniin olisi ollut sujuvampaa.

Tauon jälkeen aloin kirjaamaan yrityksen tapahtumia tiliotteen mukaan. Yrityksellä 22 on käytössä Tito. Pyrin tekemään kirjaukset järjestyksessä, jottei menisi turhaa aikaa tositteiden uudelleen järjestämiseen. Olin suurimman osan tositteista numeroinut ja tiliöinyt valmiiksi, joten kirjaaminen kävi pääosin sujuvasti. Tositteet, joita ei ollut tiliöity valmiiksi, veivät enemmän aikaa. Tositteita myös puuttui yllättävän monta ja kysyin, kuinka niiden kanssa menetellään. Niitä ei voinut kirjata ja kirjanpitäjä aikoi kysyä yritykseltä. Tein pari muistiotositetta toisella kortilla tehdyistä ostoista sekä verojen erittelystä. Palkkatiedot sai noudettua suoraan Tikonin kautta, joten niiden osalta tehtäväksi jäi tarkistus ja yhden tilinumeron muuttaminen. Uutena asiana

tuli vastaan myös ajoneuvoveron jaksottaminen. Laskin käsin tälle tilikaudelle kuuluvan ja seuraavalle tilikaudelle siirtyvän osan, jotka kirjasin omille tileilleen.

Yritys 22 oli minun osaltani valmis ja sain omistajalta seuraavaksi tehtäväkseni yrityksen 263 helmi-, maalisk- ja huhtikuun kirjanpidon. Yritys 263 oli minulle uusi, joten käytin ensin aikaa siihen tutustumiseen. Numeroin helmikuun tositteet valmiiksi paperisen tiliotteen mukaan ja aloin etsimään niille sopivia tilejä. Heti ensimmäiset tiliöinnit tuottivat minulle ongelmia, koska en ollut aiemmin käsitellyt osinkoja. Yritin ensin etsiä vastausta itse, mutta totesin tarvitsevani kokeneemman neuvoja. Kävi ilmi, että minun tuli tehdä yksi muistiotosite ennen tapahtumien kirjaamista tiliotteelta. Ehdin saada valmiiksi helmikuun kirjanpidon ennen päivän päättymistä.

Kokemukseni tilitoimistossa on karttunut jälleen yhdellä päivällä ja uutta osaamista hankittu. Onnistuin saavuttamaan päivälle asettamani tavoitteet, vaikken ehkä niin nopeasti kuin olin toivonut. Minun täytyy vain muistaa, että uusien asioiden opettelu vie aikaa. Omasta mielestäni sain kuitenkin toteutettua annetut tehtävät hyvin. Opin kiinnittämään huomiota uusiin asioihin, kuten verojen jaksottamiseen ja alv-velvollisuuteen. Oli mukava huomata, että osaan ja yritän ensin itse löytää ongelmiin ratkaisuja ennen avun pyytämistä. Näin myös ymmärrän tekemäni asiat paremmin ja voin pyrkiä toimimaan itsenäisemmin. Haluan jatkossa kiinnittää enemmän huomiota tositteiden järjestämiseen, jotta kirjaukset Tikoniin sujuisivat mahdollisimman jouhevasti.

Tiistai 19.6.2018

Tämä päivä ei alkanut aivan suunnitelmien mukaan sillä tietokoneeseeni tuli päivitys, joka kesti melko kauan. Onneksi pystyin jatkamaan eilen aloittamaani yrityksen 263 kirjanpitoa numeroimalla ja tiliöimällä maalisk- ja huhtikuun tositteet. Päivän tavoitteiksi asetan tämän yrityksen kirjanpidon valmiiksi saamisen ja uuden tehtävän aloittamisen. Päivityksen valmistuttua pääsin tekemään kirjaukset Tikoniin. Maalisk- ja huhtikuun tositteissa ei ollut muuta ihmeellistä, kuin osinkojen verotus ja sen kirjausmallin katsoin edelliseltä vuodelta. Tarkistin lopuksi tekemäni kirjaukset, mutta osinkojen käsittelyyn liittyvät kirjaukset tarkisti lisäksi toinen kirjanpitäjä.

Seuraavaksi sain tehtäväkseni yrityksen 63, jonka edellisen kuukauden kirjanpidon olin tehnyt kerran aiemmin. Tämä oli ensimmäinen yritys, jonka kirjanpidon sain tehdä toista kertaa. En uskonut minulta menevän tähän loppupäivää, koska yrityksellä oli tositteet tallessa ja hyvässä

järjestyksessä. Tällä yrityksellä on käytössä paperinen tiliote, joten aloitin tositteiden käsittelyn sen mukaan. Tilejä etsiessäni huomasin vakuutusmaksun, joka sisälsi useamman kuukauden maksut. Olimme juuri katsoneet, että yrityksen 63 tilikausi päättyy toukokuun loppuun. Eilisestä muistin, että tällaiset kulut tulisi jaksottaa. Hyvien alkuvalmistelujen jälkeen itse kirjaukset Tikoniin sujuivat vaivattomasti. Parin tiliöinnin kohdalla kävin tekemässä varmistuksen kirjanpitäjältä. Huomasin debetissä ja kreditissä olevan eroa, joten jouduin tarkistamaan kaikki tekemäni kirjaukset kohta kohdalta. Löysin yhden näppäilyvirheen ja korjasin sen. Lopuksi kirjasin pari myyntilaskua, palkkatiedot ja verojen erittelyn.

Tauon jälkeen sain laskettavakseni yrityksen 280 yhden työntekijän palkan Tikon Palkanlaskennassa. Sain suullisen ohjeistuksen ja muutaman tarvitsemani kirjaustiedon tehtävän antaneelta kirjanpitäjältä. Tässä palkkalaskelmassa tuli ottaa huomioon alan työehtosopimuksessa eli TES:ssä määritellyt korvaukset matkakuluista. En jostakin syystä heti ymmärtänyt, kuinka ohjelma toimii ja jouduin pyytämään lisäohjeita. Lisäohjeiden jälkeen kirjaukset onnistuivat ja sain tehtyä ensimmäisen palkkalaskelmani. Palkkalaskelmaan liittyen jäi vielä jotakin tekemättä, mutta ne siirtyivät seuraavalle päivälle kirjanpitäjän kiireiden takia. Päivän lopuksi sain kaksi uutta tehtävää; yrityksen 208 kirjanpidon maaliskuu- ja huhtikuulle sekä päivittää Tilitoimisto X:n ”Kuka kenenkin” -tiedoston, josta näkee kirjanpitäjillä hoidettavana olevat yritykset.

Mielestäni onnistuin saavuttamaan päivälle asettamani tavoitteet ja ehkä jopa ylittämään ne. Jäi tunne, että sain tänään paljon aikaiseksi. Todennäköisesti tunne johtuu siitä, että ehdin työskennellä tänään monen eri yrityksen ja tehtävän parissa. Kaiken kaikkiaan olen tyytyväinen tehtävien toteutumiseen, vaikka jouduinkin pyytämään lisäohjeita palkkalaskelmaohjelmaan. Uutta osaamista sain palkanlaskennasta ja siihen liittyvistä asioista. Koen osaamiseni kehittyneen kirjanpidon tositteiden järjestämisessä ja tulkinnassa, kuten jaksotettavan vakuutusmaksun kohdalla.

Keskiviikko 20.6.2018

Ehdin eilen hieman aloittaa yrityksen 208 tutkimista, joten tavoitteena olisi tänään saada yrityksen kirjanpidot valmiiksi, tehdä loppuun keskeneräinen palkkalaskelma ja aloittaa uusi tehtävä. ”Kuka kenenkin” -tiedoston päivittämistä tekisin, jos jäisi aikaa. Yrityksellä on käytössä Tito, joten maaliskuun vähäisten tositteiden käsittelyssä ja kirjaamisessa ei mennyt kauaa. Tuostin lopuksi tarvittavat raportit ja seurasin vierestä, kuinka alv-laskelman tiedot lähetetään

Oma Veron kautta. Yrityksen kansiossa oli myös nippu epämääräisiä papereita, jotka kävin läpi ja heitin ylimääräiset pois. Tämän yrityksen huhtikuun alv-ilmoituskin oli jo myöhässä, joten sain tehtäväkseni parhaani mukaan tiliöidä huhtikuun ilman tositteita. Onnistuin jotenkin kirjaamaan huhtikuun, josta otin tulosteena vain alv-laskelman veroilmoitusta varten. Teimme saman kirjanpitäjän kanssa tämänkin lähetyksen Oma Verossa.

Lupasin huolehtia heinäkuun alussa, että yritys 208 tulisi hoidettua toukokuun osalta ajallaan. Kirjoitin siitä itselleni muistilapun tietokoneruudun reunaan. Alv-ilmoitukset pitäisi antaa aina kohdekuukautta seuraavan toisen kalenterikuukauden 12. päivään mennessä. Ehdin hieman aloittaa tiedoston päivitystä ennen palkkalaskelman loppuun tekemistä. Palkkojen osalta ei ollutkaan jäljellä enää kuin parin tulosteen ottaminen ja maksamisesta kirjanpitäjä huolehti tällä kertaa itse. Seuraavaksi selvittelimme omistajan kanssa yrityksen 253 kohtaloa. Yrityksellä oli monta ilmoitusta antamatta ja myöhässä, joten minun tehtäväkseni jäi tehdä loppuun maaliskuun ja huhtikuun kirjanpidot. Omistaja kiinnitti samalla huomiota yhteen outoon kirjaukseen ja pyysi minua selvittämään asian. Onnistuin löytämään useammankin tosittteen, mutten onnistunut yksin korjaamaan niitä ja pyysin omistajalta neuvoa. Tositteet oli kirjattu kuluksi, vaikka ne olivat tuloja. Omistaja kertoi oikeat tilit ja selvensi, miksi nämä korjaukset tehdään näin.

Sain molemmat kirjanpidot tehtyä ja menin alv-laskelmien kanssa kirjanpitäjän luo ilmoituksen lähettämistä varten. Hän ihmetteli laskelmien outoja lukuja ja huomasi, ettei kausien alv-päätämisiä ollut tehty. Se oli jäänyt minulta tekemättä, joten menin korjaamaan asiaa. Satuun myös huomaamaan, että tekemäni korjaukset olivat menneet väärin päin. Jouduin tekemään ne uudestaan ja ottamaan uudet tulosteet. Alv-ilmoitukset jäivät vielä odottamaan lähettämistä, joten tarkistin parin muun tekemäni yrityksen osalta kausien alv-päättämisen. Ne oli onneksi tehty. Korjasin myös omat muistiinpanoni, jotka olivat tältä osin väärässä järjestyksessä.

Uudeksi tehtäväksi sain yrityksen 235 myyntilaskujen kirjaamisen, mutta sen päätin jättää huomiseksi. Ajattelin käyttää loppuajan tiedoston päivittämiseen. Olin kysynyt kaikilta kirjanpitäjiltä heidän yrityksensä valmiiksi, joten minun täytyi vain syöttää tiedot Exceliin. Tehtävä kuitenkin keskeytyi omistajan palattua töihin, koska katsoimme vielä yhdessä yrityksen 253 tiliöintejä. Hän ihmetteli myyntien vähyyttä ja huomasi edelleen virheitä tekemissani korjauksissani. Osassa tositteista täytyi vielä erotella myynti ja ulosotto erikseen. Sain jälleen uudet ohjeet korjausten tekemiseen, mutta päätin jättää sen huomiseksi ja lopettaa tältä päivältä.

Tämä päivä tuntui jotenkin haastavalta, enkä onnistunut saavuttamaan kaikkia tavoitteita. Päivän suunnitelmat muuttuivat moneen kertaan, kun yritys 253 vei niin paljon aikaa. Meinasin jo menettää uskoni, josko tämä onkin minulle liian vaativaa. Tätä raportointia tehdessäni kuitenkin oivalsin, että tämä päivä oli opettanut minulle paljon. Virheistä todellakin oppii. Olen tänään oppinut tulkitsemaan raportteja paremmin ja etsimään niistä tietoa. Tositteitakin täytyy osata katsoa tarpeeksi tarkasti ja pyrkiä miettimään, mitä ne oikein pitävät sisällään. On tärkeää seurata, että menot ja tulot menevät oikeille tileille. Väärät kirjaukset vääristävät yrityksen tulosta ja veroilmoitukset menevät pieleen. Tässä työssä on paljon vastuuta ja hereillä pitäisi olla koko ajan.

Torstai 21.6.2018

Tämän päivän tavoitteena oli saada vihdoin valmiiksi yrityksen 253 kirjanpidot, tarkistaa eilen tekemäni yrityksen 208 osalta alv-päättäminen, kirjata yrityksen 235 myyntilaskut ja ottaa tekeille uusi tehtävä. Tiedoston päivittämistä teen, jos aikaa jää. Aloitin tarkistamalla yrityksen 208 kauden alv-päättämisen, jota en ollut tehnyt. Korjasin asian ja otin tarvittavat uudet tulosteet. Päätin seuraavaksi käydä läpi yrityksen 253 kaikki alkuvuoden kirjaukset osaamiseni puitteissa. Se vei jonkin verran aikaa, mutta löysin yhden varmasti väärälle tilille menneen kirjauksen. Korjaukset aloitin nollaamalla maaliskun ja huhtikuun alv-päättämiset, joten pystyin tekemään muutokset suoraan kauteen. Osan kirjauksista pystyin korjaamaan suoraan aikaisempaan kirjaukseen, mutta osa kirjauksista piti poistaa kokonaan ja tehdä uudestaan.

Maaliskuun korjaukset olivat nopeasti valmiit, mutta huhtikuulle täytyi lisäksi tehdä aikaisempien kausien korjauksia myös muistiotositteella. Korjausten selitteeksi laitoin aina korjatun tositteen numeron. Täsmäytin ja kirjasin myös verojen erittelyt. Tein uudelleen alv-päättämiset, jotka näyttivät nyt raporteilla oikeanlaisilta. Menin alv-laskelmien kanssa kirjanpitäjän luo ja lähetimme ne Oma Veron kautta. Oma Verossa on mahdollista nähdä kaikki yrityksen verotukseen liittyvät asiat. Tällä yrityksellä ei näyttänyt siellä olevan kaikki kohdallaan ja tutkimme asiaa, muttemme voineet tehdä asialle mitään. Kaiken ollessa tekemieni kirjanpitojen osalta kunnossa otin Tikonista loputkin tulosteet ja järjestin ne kansioon.

Sain siirtyä seuraan tehtävän, yrityksen 235 myyntilaskujen, pariin. Olen kirjannut näitä Tikoniin kerran aikaisemmin, mutta laskuja oli tällä kertaa melko paljon. Tiesin niiden kanssa menevän aikaa. Yrityksellä on kaksi toimialaa, mikä täytyi huomioida kirjauksia tehdessä. Lisäksi täytyi

erotella touko- ja kesäkuun laskut ja kirjata ne oikeille kausille. Laskut olivat suurin piirtein järjestyksessä, joten kirjaamisen sai aloittaa. Ensimmäisten laskujen syöttäminen oli hidasta, koska toisessa toimialassa oli paljon uusia asiakkaita. Laskuista täytyi myös laskea käsin ja eritellä eri alv-kannalla olevat myynnit omille tileilleen, vaikka myyntisaamisiin sai kirjata suoraan koko summan. Toisen toimialan laskujen syöttäminen sujui nopeammin aikaisempien asiakkaiden osalta. Kirjasin aluksi toukokuun laskut ja kesäkuun laskuihin merkitsin sitä mukaa tositenumerot ja tilit valmiiksi, kun niitä tuli vastaan.

Kahvitauolla otin puheeksi uusien asiakkaiden syöttämisen hidastavan laskujen kirjaamista. Yrityksen toisen toimialan asiakkaista suurin osa oli kertaluontoisia yksityisasiakkaita. Toinen kirjanpitäjä ehdotti yhden uuden Henkilöasiakkaan luomista järjestelmään, kuten hänellä oli yhdellä yrityksellä. Tätä voisi käyttää näiden kertaluontoisten asiakkaiden kohdalla ilman, että tarvitsee luoda aina kokonaan uutta asiakasta. Idea oli hyvä ja otin sen heti käyttöön. Selitteen kirjoitin, kuka asiakas oli kyseessä. Se nopeutti työskentelyä ja sain lopulta kaikki laskut kirjattua. Seuraavaksi tehtäväksi sain saman yrityksen kuukausikirjanpidon. Päätin kuitenkin aloittaa sen parissa vasta maanantaina. Loppuajan käytin tiedoston päivittämiseen ja sain jo kirjattua Excelliin kaikki yritykset oikeille kirjanpitäjille. Tiedosto vaatii vielä hienosäätöä, mutta se jää toiseen kertaan.

Olen tyytyväinen päivän saavutuksiin ja onnistuin pääsemään tavoitteisiini. Tämä päivä sujui suunnitelmien mukaan ilman suurempia vastoinkäymisiä. Yritys 253 oli kaikessa epäselvyydessään hyvin opettavainen ja antoi lisää varmuutta omaan toimintaan. Myyntilaskujen syöttäminen on hyvin rutiinimaista, mutta siihenkin halusin löytää hyviä toimintatapoja. Mielestäni onnistuinkin ja seuraavalla kerralla odotan suoriutuvani tehtävästä nopeammin ja tehokkaammin. Opin jatkuvasti hallitsemaan Tikonia paremmin ja siten tehostamaan toimintaani. Kehitystä on tänään tapahtunut eniten juuri Tikonin käytössä, mutta olen oppinut uutta myös Oma Vero-palvelusta.

Viikkoanalyysi

Ensimmäinen raportointiviikko ja toinen harjoitteluviikko on nyt takana. Pyrin aina pitämään huolen, että minulla olisi tekemistä heti aamusta. Näin en ole riippuvainen muiden työntekijöiden aikatauluista, mikä sopii minulle työntekijöiden liukuvan työajan takia. En välttämättä aina pysty asettamaan itselleni tavoitteita heti aamusta koko päiväksi, koska pyydän uusia tehtäviä

vasta saatuani edelliset valmiiksi. Viikko oli ollut antoisa ja olen päässyt työskentelemään erilaisten yritysten ja tehtävien parissa. Pientä turhautumista alkoi tulla yrityksen 253 kohdalla, mutta lopun onnistuminen tuntui hyvältä. Välillä tuntuu vaikealta korjata virheitä, kun ei tiedä, mitä kaikkea tulisi ottaa huomioon. Jokaisesta tilanteesta oppii kuitenkin jotakin uutta.

Osaamiseni on kehittynyt toivotulla tavalla tositteiden järjestämisen osalta. Olen oppinut merkitsemään tositteisiin kaiken oleellisen, omaa työskentelyä helpottavan, tiedon ja järjestämään ne loogisesti. Kirjoitan ensin tositenumerot järjestyksessä paperiselle tiliotteelle, jonka jälkeen alan tiliöimään tapahtumia viimeisestä päivästä alkaen. Tämä käsittelyjärjestys jättää tositeminon päällimmäiseksi kuukauden ensimmäisen tositeminon, josta taas lähdetään tekemään kirjaukset Tikoniin. Tositteiden sisältöönkin olen oppinut kiinnittämään huomiota, kuten esimerkiksi viivästyskulujen ja -korkeiden erittelyn ja jaksottamisen osalta. Tositteiden valmiiksi reiättäminenkin nopeuttaa kirjausprosessia.

Olen oppinut itsenäisesti etsimään tietoa ja sopivia tilejä yrityksillä käytössä olevista raporteista, kuten päiväkirjasta, tuloslaskelmasta ja taseesta. Tuloslaskelmassa ja taseessa näkyvät yrityksellä aiemmin käytetyt tilit ja päiväkirjoista näkee tilinumeroiden lisäksi tositeminon, kirjauspäivän ja lyhyen selitteen tositeminosta. Päiväkirjan avulla on helpompi etsiä epäselvissä tapauksissa kansioista aiempia tositeminoita, joista voi tarkistaa sopivat tiliöinnit. Pystyn hahmottamaan kokonaisuuden paremmin tutustumalla ensin yrityksiin. Huomasin kirjanpidon tekemisen olevan hieman helpompaa tutulle yritykselle. Tiliöintitaitoni on kokonaisuudessaan kehittynyt erilaisten yritysten ansiosta. Joistakin laskuista voi olla vaikeaa erottaa puhelin- ja datakuluja, joten minua neuvottiin katsomaan tarkasti vähintään alv-kanta tiliöintejä tehdessä.

Tikonin käyttö on monipuolistunut ja olen päässyt käyttämään kirjanpito-, reskontra- ja palkanlaskentaohjelmia, joista eniten käyttämäni kirjanpitoa hallitsen parhaiten. Kirjanpito-ohjelmasta opin katsomaan, onko kaudelle tehty alv-päätäminen vai ei. Tikon Palkanlaskenta vaikutti melko selkeältä, kun sitä oli päässyt kerran kokeilemaan. Olen ottanut tavaksi kirjoittaa itselleni ohjeita samalla, kun teen jotakin ensimmäistä kertaa. Laskujen syöttäminen reskontraan on melko rutiininomaista ja mekaanista. Välillä täytyy nousta ylös tuolilta hieman venyttelemään. Huomasin vastatilien merkitsemisen jo reskontraan nopeuttavan tiliöintejä kirjanpidon puolella. Ohjelma antaa tällöin valmiiksi tiliöitävän summan ja itse tarvitsee vain erotella eri myynnit omille tileilleen. Tämä nopeuttaa huomattavasti, kun saa mennä tiliöinnit Enterillä läpi ilman kaikkien tietojen näppäilyä erikseen.

Asioiden selvittäminen on yksi osa tätä työtä ja minulle harjoittelijana melko suuri osa. Toisinaan on vaikea erotella, onko kyse selvittelystä vai ongelman ratkomisesta. Minulle monet selvitystilanteet tuntuvat aluksi ongelmallisilta. Tällä viikolla selvitin muun muassa tiliöintejä, puuttuvien tositteiden käsittelyä, jaksotusta, osingon kirjausta, kahden yrityksen kirjanpidon tilannetta, debet ja kredit tilin eroa kirjausten jälkeen sekä oma-aloitteisten verojen tilillä olevia eroja. Positiivista on, että kaikki on onnistuttu selvittämään. Ehkä suurimman ongelman tai haasteen luo toistaiseksi vähäinen tietotaitoni tähän työhön liittyen. Ongelmatilanteisiin voi kuitenkin hakea ratkaisua kysymällä tai etsimällä vastausta netistä tai kirjoista.

Tällä viikolla seurasin melko paljon Oma Vero-palvelun käyttöä, joten valitsin sen viikon teemaksi. Verohallinto ylläpitää veronmaksajakohtaista verkkopalvelua, Oma Vero, jossa seurataan veronmaksajan veroja ja maksuja koskevia tietoja. Sen tavoitteena on kertoa ajantasaisesti yrityksen oma-aloitteisten verojen ilmoitus- ja maksutilanne. (Hakonen, Eklund & Roos 2017, 110.) Oma Verossa voi antaa yhteisöjen ja yhteisötuksien tuloveroilmoituksen, oma-aloitteisten verojen ilmoituksen esimerkiksi arvonlisäverosta tai työnantajasuorituksista sekä lahjaveroilmoituksen, hakea ennakkoveroa tai lisäennakkoa yhteisölle sekä ennakkoratkaisua, tehdä maksujärjestelypyynnön oma-aloitteisista veroista, yhteisön tuloverosta, lahjaverosta ja perintöverosta, tilata verovelkatodistuksen, ilmoittaa tilinumeron sekä kysyä lahjaverosta tai työnantajanatoimimisesta. Tuloveron ja oma-aloitteisten verojen osalta voi lisäksi lukea päätöksiä, vastata selvityspyyntöihin, tehdä oikaisuvaatimuksen sekä tarkistaa maksuyhteystiedot tai suorittaa maksun (Verohallinto 2017a).

Oma Verossa lasketaan ja nähdään maksettavien tai mahdollisten palautettavien verojen määrä. Sieltä voidaan ottaa erilaisia raportteja, kuten kuukauden tapahtumat ja viimeisen päivän saldo sekä nähdä päätökset myöhästymismaksuista, tiedot ilmoituspuutteista sekä maksukehotukset ja perinnän uhat. Näiden raporttien avulla täsmäytetään ja täydennetään kirjanpitomerkintöjä sekä kirjataan hyvitys- ja viivästyskorot. (Hakonen ym. 2017, 110–111; Tomperi 2017, 68). Yrityksen edustaja voi tunnistautua viranomaisten sähköisiin palveluihin, kuten Oma Veroon, Katso-tunnisteella, joka on Väestörekisterikeskuksen yrityksille tarjoama palvelu. Katso-tunnisteen avulla yritys voi valtuuttaa asianhoitajan, esimerkiksi tilitoimiston, hoitamaan asioinnin puolestaan. (Verohallinto 2017b.) Näin esimerkiksi kirjanpitäjä pystyy hoitamaan myös yrityksen verotukseen liittyvät asiat.

3.2 Seurantaviikko 2

Maanantai 25.6.2018

Ennen juhannusta sain tehtäväkseni yrityksen 235 kirjanpidon. Olen aiemmin kirjannut tämän yrityksen myyntilaskuja, mutta yrityksen kuukausikirjanpito on minulle uutta. Tositteita oli sekä touko- että kesäkuulle, mutta tehtäväni oli tehdä vain toukokuu. Tavoitteeni olisi saada tänään valmiiksi toukokuu ja aloittaa kesäkuun tositteiden järjestelyä. Kirjanpitoon tulevia tositteita oli enemmän kuin aikaisemmin tekemilläni yrityksillä, joten aloitin niiden järjestelemisellä. Yrityksellä on käytössä Tito, joten avasin tiliotteet näytölle loppukuusta alkukuuhun yksitellen ja järjestin tositteet sen mukaan. Yrityksellä 235 on toimintaa kahdella eri toimialalla, mikä piti huomioida tiliöintejä tehdessä. Kirjausvaiheessa Tikoniin toimialat eriteltiin merkitsemällä tositteet omille kustannuspaikoilleen, joita yrityksellä on kaksi.

Ihmettelin, kun kaikkiin tositteisiin ei ollut kirjoitettu toimialaa. Sain ne kyllä kahdessa eri muovitaskussa, mutten keksinyt niiden kahden nipun tarkoitusta. Kirjanpitäjä kertoi tositteiden olleen eroteltu toimialojen mukaan. Minä olin kuitenkin ehtinyt jo sekoittaa tositteet, joten tieto ei minua enää paljoa auttanut. Se tiesi vain minulle enemmän töitä. Suurimman osan sopivista tileistä löysin melko vähällä vaivalla katsomalla mallia edellisiltä kuukausilta päiväkirjoja apuna käyttäen. Osan tehdyistä ostoista jouduin etsimään ja tarkistamaan netistä, koska en ollut varma, mitä oli ostettu. Tämän vinkin olin saanut aiemmin toiselta kirjanpitäjältä.

Kahvitaukoon mennessä olin saanut tositteet merkittyä ja järjestettyä, joten kirjanpitäjä tuli opettamaan minulle viitesierrojen purun ennen kirjaamisten aloittamista. Viitesierrojen purku tarkoittaa aiemmin kirjaamieni myyntilaskujen siirtämistä reskontrasta Tikon Kirjanpitoon. Vasta tämän jälkeen pystyin käsittelemään tiliotteella näkyvät viitesierrot. Kävimme yhdessä läpi pari minulle epäselvää tiliointia, kuten TYEL-maksua koskevan kirjauksen. Kyseessä oli palkanmaksuun liittyvä TYEL-maksu, jossa täytyi eritellä työntekijän ja työnantajan osat. Tämän jälkeen aloitin kirjaukset Tikoniin. Osalle tapahtumista joudun vielä etsimään tilejä kirjausvaiheessa, koska kaikista tiliotteella näkyvistä tapahtumista ei ole paperista tositetta. Tiliotteella oli myös kuluja, jotka oli merkitty jo edelliselle kuulle ostovelaksi. Niiden hakeminen Tikonista on tehty helpoksi. Viitesierrojen tiliointikin kävi nyt helposti. Osaan tositteettomista myynneistä täytyi kirjoittaa pidempi selite selvennykseksi. Ehdin tehdä toukokuun tiliöinneistä noin puolet ennen päivän päättymistä.

Tänään en onnistunut pääsemään tavoitteeseeni, mutta tehtävien toteutukseen olen, tositteiden sekoittamista lukuun ottamatta, tyytyväinen. Jäin tavoitteestani, koska en osannut arvioida kunnolla tämän yrityksen kanssa menevää aikaa. Tämä oli isompi kuin aikaisemmat yritykseni ja tositteitakin oli enemmän. Tiliöintien suhteen osaamiseni kehittyi tämän yrityksen myötä. Opein taas vähän paremmin hahmottamaan erilaisia tiliryhmiä ja niihin kuuluvia tilejä. Olen tyytyväinen tositteiden järjestämiseeni ja koen osaavani sen jo melko hyvin. Viitesierrojen purku tuli opittua tänään uutena asiana, joten Tikonin hallintani on myös vähän parantunut.

Tiistai 26.6.2018

Tänään jatkan yrityksen 235 toukokuun kirjanpitoa, joka jäi eilen kesken. Tavoitteena olisi saada se valmiiksi ja aloittaa jotakin uutta tehtävää. Jatkoin toukokuun kirjaamista Titosta Tikon Kirjanpitoon. Suurin osa kirjauksista eteni sujuvasti eilisen esivalmisteluni ansiosta. Viitesierro- tositteisiin tarvitsi merkitä tositenumerot ja joillekin tositteettomille tapahtumille täytyi etsiä sopivat tilit. Yksi tilille saapuneista viitesierroista ei täsmännyt minun tositteeni kanssa. Kahvitauon jälkeen kävin kysymässä neuvoa tähän minulle uuteen ongelmaan. Yrityksen kirjanpitäjän kanssa selvittelimme, mistä ero johtuu. Hän tiesi kertoa virheellisten viitesierrojen tulostuvan aina raporttien loppuun. Tarkistimme asian ja puuttuva viitesierro löytyi raportilta. Yritimme ensin etsiä virhettä aiemmin syötetyistä myyntilaskuista ja itse laskua kansioista, mutta tuloksetta. Kirjanpitäjä aikoi kysyä puuttuvaa laskua yritykseltä.

Tiliotteella olevat tapahtumat täytyy kaikki saada tiliöityä. Normaalisti yhdestä tapahtumasta voi kirjata kuluja useammalle tilille ja summakenttään jää automaattisesti jäljelle jäävä kirjaamaton summa. Tämän viitesierro osalta näin ei ollut. Kirjanpitäjä neuvoi minua poistamaan tiliotteen viimeiset kirjaukset ja kokeilemaan sitten uudestaan. Se ei auttanut. Hän ei osannut enempää neuvoa, kuin poistamaan kaikki tämän tiliotteen kirjaukset. Kirjauksia oli melko paljon, joten päätin etsiä muuta ratkaisua. Olin nimittäin tiliöinyt tämän tiliotteen muut tapahtumat ja hypännyt tämän kirjauksen yli. Tiliotetta avatessani huomasin valikon, jossa pystyi valitsemaan tiliotteen kirjaustavan. Vaihdoin raksin tapahtumakohtaiseen koko tiliotteen käsittelyyn sijaan. Sitten onnistuin kirjaamaan vain sen yhden tapahtuman, eikä summatkaan heittäneet. Tämän kirjauksen jälkeen vaihdoin käsittelyasetukset takaisin ja jatkoin tiliotteen loppuun.

Uutena tiliöintinä tuli myös Kelan yritykselle maksamat sairaspäivärahat. En löytänyt vastaavia tapahtumia aikaisemmilta kuukausilta tai vuodelta, joten kysyin neuvoa kirjanpitäjältä. Hän kertoi näille tapahtumille olevan oma tilinumeronsa. Etsin sen Tikonista nimen perusteella ja onnistuin tekemään kirjaukset. Kuukauden tositteissa oli myös käteisellä ja toisella kortilla tehtyjä yrityksen ostoja sekä edellisen kauden puuttuvia tositteita, jotka täytyi kirjata kirjanpitoon muistiotositteella. Numeroin korjattavat tositteet, tein korjaukset Tikonissa selvittelytililtä oikeille kuluille, kirjoitin selitteeseen korjatun tositteen numeron, merkitsin aikaisempiin kirjauksiin korjauksen tapahtuneen ja lopuksi otin muistiotositteesta tulosteen, johon liitin kaikki kuitit.

Kaikkia kirjauksia veroista en saanut tehtyä oikein, koska vastaan tuli taas uutta asiaa. Korjasimme yhdessä tekemäni virheet, mutta verotilille jäi siltikin jotakin heittoa. Lähdimme yhdessä selvittämään, miksi siellä näkyi olevan käyttämätöntä saldoa. Etsimme tietoa Oma Verosta sekä Tikoniin tehdyistä kirjauksista. Löysimme yhden virheellisen kirjauksen, jonka korjasin toukokuulle. Oma Verosta löytyi sinnikkään etsinnän jälkeen vähennys, joka oli tehty vahingossa kahteen kertaan. Pohdimme yhdessä sopivaa korjaustapaa, jonka kirjanpitäjä toteuttaisi myöhemmin. Tein vielä alv-päättämisen ja yritys oli minun osaltani valmis. Kirjanpitäjien kiireiden vuoksi en ehtinyt saada uutta tehtävää päivän päätteeksi.

Olen tyytyväinen päivän saavutuksiin, vaikka en tavoitteeni mukaan ehtinyt saada uutta tehtävää päivän lopuksi. Minulla meni kauemmin aikaa tämän yrityksen kanssa, kuin olin ajatellut. Tässä huomasi hyvin, kuinka paljon aikaa erilaisten virheiden selvittelyyn voi mennä aikaa. Oman päivän voi kyllä suunnitella etukäteen, mutta yllätyksiinkin pitäisi osata varautua. Opin tänään etsimään laajemmin tietoa virheistä ja korjaamaan niitä. Uusien tiliöntien myötä kirjanpitotaitoni voisi sanoa hieman kehittyneen. Tikonin hallinta on myös parantunut.

Keskiviikko 27.6.2018

Aloitin päivän jatkamalla "Kuka kenenkin" -tiedoston päivittämistä. Eilisestä tiesin, ettei kenelläkään olisi minulle uutta tehtävää ainakaan heti aamusta. Asetin päivän tavoitteeksi uuden tehtävän hankkimisen. Tiedoston päivittämistä tekisin, kunnes muuta tehtävää ilmestyisi. Olin aiemmin saanut kirjattua taulukkoon kaikkein asiakkaat, joten keskityin aluksi järjestämään ne aakkosjärjestykseen. Tiedostossa on kolme välilehteä kirjanpitäjän, yrityksen numeron ja yrityksen nimen mukaan järjestettynä. Merkitsin erilleen yritykset, jotka eivät olleet kenenkään kirjanpitäjän listalla. Yksi työntekijä kertoi merkinneensä uudelle välilehdelle kaikki poistuneet

yrietykset. Erottelin vielä poistuneet yritykset muista ylitse jääneistä. Katsoimme omistajan kanssa yhdessä loppujen yritysten tilanteen ja saimme nekin sijoitettua jonnekin. Hänen toiveestaan jätin tiedostoon näkyville myös poistuneet yritykset, jos niistä tulisi joskus jotakin kysyttävää. Sain viimeisteltyä yhden välilehden ruokataukoon mennessä.

Tauon jälkeen sain itselleni uuden tehtävän. Yrityksen 247, jonka omistaja huomio päivitettyltä listalta, tilanne piti tarkistaa. Tämä yritys toimittaa kaikki edellisen vuoden tositteensa yhdellä kertaa vuoden vaihteen jälkeen. Katsoin tilanteen Tikonista ja kirjauksia näytti olevan tehty kesäkuuhun asti. Yritys 247 oli siis pahasti kesken. Aloitin yritykseen tutustumisen ja ensisilmäyksellä tositteet näyttivät olevan kuukausittain järjestettynä. Huomasin Tikonista, ettei yhtäkään kirjattua kautta ollut vielä päätetty. Tammikuulta ei löytynyt mitään ihmeellistä, mutta helmikuusta eteenpäin verotili ei täsmännyt. Pienen etsinnän jälkeen onnistuin saamaan helmikuun verotilin täsmäämään. Maaliskuun veroerittelyssä oli joitakin minulle uusia asioista, enkä saanut verotiliä täsmäämään. Huhti- ja toukokuulta vastaavat erittelytositteet puuttuivat kokonaan. Omistaja päätti lopettaa verotilin käytön tämän yrityksen kohdalta loppuista kausista, koska verojen erittelyt puuttuivat.

Edellisen vuoden kansiossa oli päällimmäisenä yksi lasku, joka oli maksettu seuraavana vuonna. Kysyin samalla ohjeet sen tiliöintiin. Laskun maksu täytyi lisätä helmikuulle, joten jouduin muuttamaan loppujen jo kirjattujen tositteiden numerot. Sain tammi-, helmi- ja maaliskuun valmiiksi ja pystyin päättämään kaudet. Tein yleissilmäyksen huhti-, touko- ja kesäkuun kirjauksiin ja tein niihin pari korjausta verotilin korjauksen lisäksi. Luotin tiliöntien olevan oikein ja päätin kaudet myös näiden kuukausien osalta. Huomenna jatkaisin loppujen kuukausien tiliöimisellä.

Huolestuttavasta aamupäivästä huolimatta onnistuin saavuttamaan päivän tavoitteeni. Tiedoston päivittäminenkin on tärkeää, mutta haluaisin silti enemmän tehdä muita työtehtäviä. Olen kuitenkin tyytyväinen päivän toteutukseen, sillä tiedoston päivityksessä sain muistella Excelin käyttöä ja opin paremmin tietämään kirjanpitäjien yrityksiä. Yrityksestä 247 olen innoissani, jos minulla olisi mahdollisuus tehdä jopa sen tilinpäätös. Aika näyttää. Välillä minulle tulee tunne, etten edes osaa kiinnittää kaikkiin asioihin huomiota. En anna sen kuitenkaan häiritä, koska en voi vaatia itseltäni sitä tällä kokemuspohjalla. Yleinen ohje on katsoa edellisistä mallia, eikä minulla ole vielä riittävästi tietotaitoa kyseenalaistaa kaikkia asioita. Aion siis jatkaa tällä tavalla.

Torstai 28.6.2018

Tänään sain jatkaa yrityksen 247 loppuvuoden kirjanpidon tekemistä heinäkuusta eteenpäin. Asetan tavoitteeksi saada se tänään valmiiksi. Eilen tein tämän yrityksen osalta vain yksittäisiä korjauksia ja tiliöintejä, mutta nyt pääsen tekemään ensimmäistä kokonaista kautta. Katsoin ensin yleisesti läpi kirjausjärjestyksen ja mukana olevat tositteet. Yrityksellä 247 oli vain vähän tositteita yhdelle kuukaudelle, joten päätin tehdä numeroinnit ja tilien etsimiset Tikoniin kirjaamisen yhteydessä. Avasin näytölle jälleen aikaisempien kuukausien ja edellisen vuoden päiväkirjat tilien etsimisen helpottamiseksi. Kirjausjärjestys oli myynnit, tiliote, ostolaskut, muistiot ja mahdolliset verojen korkokirjaukset.

Osa tässä kuussa maksetuista laskuista oli kirjattu jo edelliselle kuulle ostovelkoihin, joten ne oli helppo noutaa reskontrasta. Huomasin, ettei yhden ostovelan summa täsmännyt tililtä läheneeseen suoritukseen. Tarkistin laskulta, mistä ero johtui. Lasku oli maksettu ensimmäiseen eräpäivään mennessä, joten maksusta oli saatu alennusta. Jouduin nollaamaan alv-päättämisen kesäkuulta, jotta onnistuin tekemään korjauksen. Korjauksen jälkeen sain tehtyä heinäkuun loput tiliöinnit ja alv-päättämisen. Elokuun kirjaukset tehtiin samalla tavalla ja rutiininomaisesti. Tässä kuussa palvelumaksujen summat eivät täsmänneet ja kiinnitin huomiota maksujen veloituspäivämäärään. Tämän kuukauden välissä näytti olevan seuraavassa kuussa menevät veloitukset, joten vaihdoin kaikkien kuukausien tositteet kansiossa oikealle kaudelle.

Huomasin pääkirjassa erään tilin, jota en ollut omissa kirjauksissani tarvinnut ja lähdin selvittämään sen käyttöä edellisen vuoden tositteista. Valitettavasti minun olisi pitänyt käyttää tätä tiliä hetki sitten korjaamassani laskussa. Kyseisellä laskulla annettu käteisalennus olisi pitänyt huomioida ja kirjata omalle tililleen, joten korjasin asian. Tarkistin välittömästi kaikki muutkin kirjatut laskut, ettei niiden osalta tulisi enää yllätyksiä myöhemmin. Kahvitaukoon mennessä olin saanut lähes lokakuunkin valmiiksi, mutten ollut enää varma ehtisinkö tehdä kaikkia loppuja kuukausia tämän päivän aikana. Pari tiliöinnin varmistamisen jälkeen sain valmiiksi marraskuun ja aloitin joulukuuta. Melko alussa tuli vastaan minulle uusi tiliointi, jonka selvittämisen päätin jättää seuraavalle päivälle

Olen tyytyväinen suoriutumiseeni tämän päivän osalta, vaikka en aivan tavoitteeseeni pääsytäkään. Olisin voinut onnistua, jos ei olisi tarvinnut selvittää mitään tai yrityksellä olisi ollut käytössä Tito. Jokaisen yrityksen kohdalla tulee aina jotakin uutta, joka vie aikaa. Sitä kautta

kuitenkin oppii parhaiten. Tänäpä olen oppinut muutaman uuden tiliöinnin ja ymmärtämään yritykseen tutustumisen tärkeyden. Aikaisemmista kuukausista ja edellisestä vuodesta löytää paljon tietoa, kun vain osaa etsiä. Virheiden ja tiedon etsimisessä sekä korjausten tekemisessä huomaan tapahtuneen kehitystä. Muilta neuvon kysymisen kynnyksen voisin sanoa nousseen, vaikka se on yleensä helpoin ja nopein tapa.

Perjantai 29.6.2018

Sain heti aamusta jatkaa eilen kesken jäänyttä yrityksen 247 joulukuun kirjanpitoa. Tavoitteena on tänään saada se valmiiksi ja mahdollisesti aloittaa myös tilinpäätöstä, jos minun annetaan sitä tehdä. Jatkoisin joulukuun tiliotteen kirjaamista ja löysin mallin ennakonpalautuksen kirjaamiseen, mutta varmistin sen ja palautuskoron erittelyn vielä omistajalta. Sain joulukuun tiliöinnit valmiiksi ja päätin lopuksi vertailla tekemiäni kirjauksia edellisen vuoden päiväkirjan kirjauksiin. Huomasin pari kirjausta, jotka minun tuli lisätä joulukuulle. Tarkistin muutaman tilin saldon ja selasin vuoden tositteet vielä läpi. Kiinnitin huomiota yhteen jäsenmaksuun, jota ei ollut jaksotettu. Omistaja kertoi, ettei näin pienellä yrityksellä kaikkia ei olennaisia maksuja tarvitse jaksottaa.

Yritin hetken itse miettiä, mitä seuraavaksi tulisi tehdä. Edellisen vuoden päiväkirjan mukaan lähdeittäisiin tekemään tilinpäätöstä. En kuitenkaan tiennyt, miten se käytännössä tehtäisiin. Yksi kirjanpitäjä auttoi minut alkuun ja antoi pari lomaketta avukseni. Loimme yhdessä yritykselle uuden kauden tilinpäätöskirjauksia varten. Tutkin saatavilla olevia tietoja, mutta totesin minulle olevan parempi kysyä neuvoa omistajalta. Hän neuvoi aloittamaan tiettyjen tilien purkamisella. Otimme taseesta ja tuloslaskelmasta tulosteet, joista katsoimme tehtävät purut. Taseesta näkyi tilinpäätöksessä purettavat avausviennit ja ostovelosta tuli purkaa seuraavalle tilikaudelle kuulumattomat laskut. Näin pienelle yritykselle kuului laskea lisäksi alv:n alarajahuojennus.

Aloitin tilinpäätöksen saamieni ohjeiden ja edellisen tilinpäätöksen tietojen avulla. Aloitin purkamalla avausvientien tilit siirtämällä ne toiselle tilille. Näihin kuuluivat yksityissijoitukset ja -nostot sekä edellisen tilikauden voitto. Joitakin muita tilejä päätettiin yksityistileille, muun muassa ostovelat. Alarajahuojennuksen laskemisen ohjeen ja valmiin aputaulukon löysin verohallinnon sivuilta. Etsin tarvittavat tiedot pääkirjasta ja syötin ne taulukkoon, joka laskee valmiiksi huojennuksen määrän. Otin valmiista taulukosta myös tulosteen. Lopuksi kirjasin tilikauden

voiton tilinpäätökseen. Edellisessä tilinpäätöksessä oli kirjauksia, joita en ymmärtänyt ja minulle jäi hieman epävarma tunne tekemisistäni. Otin uudet tulosteet taseesta ja tuloslaskelmasta ja kävin näyttämässä niitä toiselle kirjanpitäjälle. Hän kysyi minulta joitakin tarkentavia kysymyksiä, mutten osannut sanoa heti sanoa kaiken olevan oikein. Päätin vertailla kirjauksia uudestaan maanantaina vielä jonkun kanssa.

Tämä päivä ylitti odotukseni ja onnistuin saavuttamaan jopa epätodennäköiset tavoitteeni. En nimittäin uskonut saavani tehdä yhtään tilinpäätöstä harjoitteluni aikana. Päivä ei kuitenkaan ollut helppo. Minulla kului paljon aikaa miettiessä, mitä pitäisi seuraavaksi tehdä. Olisin kaivannut enemmän opastusta tai yhdessä tekemistä ensimmäisessä tilinpäätöksessäni. Nyt en ole yhtään varma, onko kaikki mennyt oikein. Yhdessä tehdessä olisin ehkä paremmin oppinut kiinnittämään huomiota oikeisiin asioihin. Toisaalta yksin tehdessä olen joutunut selvittämään asioita, jotta edes ymmärrän tekemisiäni. Koulussa tehdyistä tilinpäätösharjoituksista ei tuntunut olevan tässä paljoa apua. Päivän aikana olen oppinut uutta tilinpäätöksestä, Tikonin käytöstä sekä tositteiden ja raporttien tulkinnasta.

Viikkoanalyysi

Sain viikon aikana tehdä erilaisten yritysten kirjanpitoa ja yhtä tilinpäätöstä sekä päivitettyä "Kuka kenenkin" -tiedostoa, jonka myötä opin paremmin tietämään tilitoimiston yrityksiä. Lisäksi sain muistella Excelin käyttöä ja opin yhden uuden toiminnonkin. Tässä työssä Excelin osaamisella voi nopeuttaa ja helpottaa omia työtehtäviään. Kirjanpidossa pystyn jonkin verran paremmin suunnittelemaan omaa työjärjestystäni yrityskohtaisesti. Hyvin tehdyt alkuvalmistelut nopeuttavat kirjaamista Tikoniin. Tikonin hallinta on vahvistunut ja uusia pieniä niksejä opittu, kuten ostovelkatilille kirjaaminen ja *-merkin käyttö. Ensin tein kirjauksen ostovelkatilille kredittiin, jotta ohjelma jättäisi tulevan debet-vastakirjauksen summan suoraan näytölle ja *-merkkiä käyttämällä sai lopun tiliöimättömän osan ilmestymään summakenttään automaattisesti.

Tiliöinnissä olen käyttänyt apunani myös lähdeluetteloni kirjallisuutta tarpeen mukaan, esimerkiksi minulle uuden TyEL-maksun kirjaukseen etsin ohjetta myös kirjasta ja siitä oli apua. Muistan jopa muutaman tilinumeron ulkoa, vaikka suurimman osan joudunkin vielä tarkistamaan raporteista. Kysyn edelleen usein neuvoja tiliöinteihin, mutta pyrin aina ensin etsimään ratkaisua itse. Monesti onnistuin rajaamaan tiliöintivaihtoehdot kahteen tai kolmeen ennen kysymistä

raporttien, kirjojen ja netin avulla. Kysymällä oppii samalla, miksi kirjaukset tehdään juuri näille tileille. Koen kaiken kaikkiaan tiedon etsinnän parantuneen ja selviäväni työstäni jälleen vähän itsenäisemmin.

Tiliöintien ja kirjausten selvittelyyn meni tällä viikolla yllättävän paljon aikaa. Vastaan tulee edelleen paljon uusia asioita, joita täytyy selvittää. Tilinpäätöksessä kaikki oli minulle uutta. Alarajhuojennuksen onnistuin itse laskemaan, kun sain vinkin katsoa ohjetta Verohallinnon verkkosivuilta. Viitesiirron eron korjaaminen tuotti uutena asiana hieman haastetta, mutta kokeilemalla sekin onnistui. Verotilien täsmäyttäminen vaati melko paljon selvittelyä myös yhteisesti ennen kuin selvisivät. Jotkin kirjaukset voidaan laittaa eri yrityksillä eri tileille, joten oikea tapa täytyy selvittää yrityskohtaisesti. Tosin joissakin tilanteissa pystyy ottamaan mallia toisenkin yrityksen kirjauksista. Onneksi meillä on käytössä loistavat Pilot Frixion mustekynät, joiden jälkiä pystyy pyyhkimään kynän päässä olevalla kumilla. Aikaisempia merkintöjä on siis helppo korjata ja tositteet jäävät siisteiksi.

Toinen seurantaviikkoni päättyi toiminimen tilinpäätökseen, joten päätin ottaa asiasta enemmän selvää. Tilinpäätöksen laatimisvelvollisuus on määritelty kirjanpitolaissa, jonka mukaan tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava Suomen rahan määräisinä suomeksi tai ruotsiksi (Lindblad, 2017). Sen tulee antaa kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta oikea ja riittävä kuva. On olemassa noudatettavia periaatteita tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen:

- oletus toiminnan jatkuvuudesta
- laatimisperiaatteiden ja -menetelmien johdonmukaisuus jokaisella tilikaudella
- liiketapahtumien sisältöpainotteisuuden huomioiminen
- varovaisuus tilikauden tuloksesta riippumatta
- edellisen tilikauden päätyneeseen taseeseen perustuu seuraava tilinavaus
- suoriteperuste eli tilikaudelle kuuluvien tapahtumien huomioiminen maksupäivästä riippumatta
- muiden tase-eriin merkittävien erien ja hyödykkeiden erillisarvostus
- netottamiskielto eli taseen erät sekä tuloslaskelman tuotot ja kulut esitetään täysimääräisinä toisistaan vähentämättä, jollei oikean ja riittävän kuvan antaminen vaadi toisin.

Muita huomioitavia periaatteita ovat olennaisuuden ja taloudellisuuden periaate sekä vertailtavuus. (Tuomi-Sorjonen 2018, 84–85.)

Poikkeuksena ovat mikrokokoiset ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka voivat jättää tilinpäätöksen kirjanpitolain mukaisesti laatimatta. Käytännössä tämä ei ole kuitenkaan hyvä vaihtoehto, koska tilinpäätöksessä olevia tietoja vaaditaan esimerkiksi verotuksen pohjaksi. He voivat hyödyntää tilinpäätöksessä kevennettyjä vaatimuksia, jolloin laaditaan suoriteperusteisesti tuloslaskelma ja tase ilman liitteitä. Mikroyritys voi soveltaa olennaisuuden periaatetta tuottojen ja kulujen jaksottamiseen. (Lindblad 2017.)

Muistilista pienen yrityksen tilinpäätökseen:

- selvittelytilin nollaus
- varastonmuutoksen laskeminen ja kirjaus
- siirtovelat ja -saamiset
- vanhojen jaksotusten purku
- puhelinedun alv-oikaisu, jollei tehty kuukausittain
- alv-velkatilin täsmäytys
- myyntisaamisten ja ostovelkojen täsmäytys reskontrasta
- mahdolliset luottotappiokirjaukset
- pankki- ja lainatilien täsmäytys
- velaksi luotollisen pankkitilin miinussaldo
- pitkäaikaisten lainojen lyhennyserien siirto lyhytaikaiseksi
- korkojaksotukset
- sava- ja ennakonpidätysvelkojen täsmäytys
- työntekijöiden jäsenmaksuvelkojen ja palkkaennakkotilin täsmäytys
- TYEL-jaksotus
- lomapalkkavelat
- suunnitelmanmukaiset poistot
- mahdolliset varaukset
- taseen tilien läpikäynti ja tase-erittelyn laatiminen
- verotettavan tulon laskeminen
- verojen jaksotus ja kirjaus (Tuomi-Sorjonen 2018, 118).

Lista tarjoaa hyvän pohjan tilinpäätöksen laatimiseen, mutta jokainen yritys täytyy kuitenkin käsitellä yksilönä. Harvoin edes saman yrityksen tilinpäätökset ovat täysin samanlaisia joka vuosi.

3.3 Seurantaviikko 3

Maanantai 2.7.2018

Aloitin päivän tarkistamalla perjantaina tekemääni yrityksen 247 tilinpäätöstä. Tavoitteena on saada se tänään täysin valmiiksi sekä täyttää ja postittaa yrityksen veroilmoitus. Olin koonnut viikkoanalyysiin tilinpäätöksen muistilistan, jonka kävin kohta kohdalta läpi. En löytänyt niiden avulla mitään lisättävää, joten vein tilinpäätöksen tarkistettavaksi kokeneemmalle kirjanpitäjälle. Hän löysi korjattavaa verojen kirjauksista, mutta muilta osin ei ollut huomautettavaa. Tein korjaukset ja otin tarvittavat uudet tulosteet. Tämän tilinpäätöksen myötä selvisi, ettei toiminnille tarvitse tehdä verojen jaksotusta henkilökohtaisen verotuksen vuoksi. Pyysin neuvoa veroilmoituksen täyttöön ja sain ohjeeksi ottaa kopion veroilmoituksesta, johon saisin tehdä alustavat merkinnät tarkistusta varten.

Täytin ja laskin kopioon tulevat summat ottamalla mallia edellisen vuoden veroilmoituksesta. Lisäksi otin ja täytin liitteeksi verohallinnon verkkosivuilta yhden luettelolomakkeen. Kahvitauon jälkeen kävimme täyttämäni veroilmoituksen yhdessä läpi. Sain varmistuksen uudelle merkinnälle ja löysimme myös yhden väärässä kohdassa olevan, joka oli laitettu väärään kohtaan jo edellisessä ilmoituksessa. Sain luvan täyttää oikea veroilmoitus kuulakärkikynällä huomioiden tekemämme muutokset. Otin lopuksi kopion valmiista veroilmoituksesta yrityksen kansioon säilytettäväksi sekä erilaiset tulosteet tilinpäätöksen tuloslaskemasta ja taseesta, joihin pyydettäisiin yrittäjän allekirjoitus. Yritykselle tehtäisiin lisäksi uusi alv-ilmoitus vuodelle 2017 toteutuneen alv:n mukaan. Sen tekemisen jätin seuraavaan päivään. Lähtiessäni vein valmiin veroilmoituksen postiin, jotta se lähtisi eteenpäin mahdollisimman pian.

Tämän päivä tuntui menneen todella nopeasti. Onnistuin suunnittelemaan ajankäyttöni melko hyvin tänä päivänä ja siten saavuttamaan asettamani tavoitteet. Osasin varata tarpeeksi aikaa mahdollisten muutosten varalle. Ennen päivän loppua onnistuin samaan bonuksena itselleni uuden tehtävänkin. Kirjanpito-osaamiseni on nyt kehittynyt toiminimen tilinpäätöksen ja veroilmoituksen täyttämisen verran. Uskon tilinpäätöksen laatimisen auttaneen myös kuukausikirjanpidon tekemisessä, varsinkin tiliöinneissä. En pitänyt veroilmoituksen täyttöä vaikeana hyvän mallin ansiosta. Ilmoituksessa vaadittavat tiedot sai hyvin poimittua tuloslaskelmasta ja taseesta, kun vain katsoi mallia edellisestä. Tässä näki heti käytännössä, miksi ammatin- ja

liikkeenharjoittajienkin on tarpeellista tehdä tuloslaskelma ja tase, vaikkei laki sitä määrääkään. Veroilmoituksen täyttäminen olisi melko haastavaa ilman niitä.

Tiistai 3.7.2018

Aloitin ensimmäiseksi yrityksen 247 alv-ilmoituksen täyttämisellä. Yrityksen 247 täysin valmiiksi saaminen sekä yrityksen 299 kesäkuun kirjanpidon kirjaaminen olisivat tämän päivän tavoitteita, jos ei kiireellisempää tehtävää ilmene. Yritin selvittää, mistä edellisen vuoden ilmoituksen summat oli otettu. Alarajahuojennuksen määrä oli selkeä, mutta muut summat eivät tuntuneet löytyvän mistään. Täytin lomakkeen valmiiksi niiltä osin, kun pystyin. Kysyisin asiasta jonkun muun tullessa töihin. Odotellessa otin tekeille yrityksen 299 kirjanpidon, jonka olin saanut eilen tehtäväksi. Tutustuin yritykseen ja aloitin tiliöimällä palkkalaskelman. Yrityksellä on käytössä Tito, joten toimin sen mukaan. Tälläkin yrityksellä näytti olevan omia erityispiirteitä, jotka täytyi ottaa huomioon tiliöidessä.

Kävin välillä kysymässä ohjeita 247 alv-ilmoituksen täyttämiseen. Aavistukseni koko vuoden täsmäyttämisestä osui oikeaan ja sain ohjeet sen tekemiseen. Samalla saimme puolen tunnin varoitusajalla ilmoituksen netin katkeamisesta tunniksi. Otin valmiiksi tulosteet alv:n täsmäyttämistä varten, jotta voisin jatkaa työskentelyä ilman tietokonetta. Laskin käsin yhteen molempien alv-ilmoitusten, järjestelmämme alv-laskelmat ja yrittäjän ilmoittamat, koko vuoden summat ja niiden erotuksen. Näiden lukujen perusteella täytin uuden alv-ilmoituksen. Omistajan pitäisi vielä tarkistaa tekemiseni ennen lomakkeiden viemistä yrittäjälle allekirjoitettavaksi, mutta hän tulisi tänään myöhemmin töihin.

Kävin siis kysymässä muiden kirjanpitäjien työtilannetta, jos olisi jäljellä tekemättömiä toukokuuta. Toukokuut ovat kiireellisempiä, koska niiden alv-ilmoitukset pitäisi antaa heinäkuun 12. päivään mennessä. Sain toiselta kirjanpitäjältä yrityksen 80 toukokuun kirjanpidon tehtäväkseni, joten siirsin yrityksen 299 tekemisen myöhemmäksi. Omistaja saavuttua töihin näytin hänelle tekemääni tilinpäätöstä ja alv-ilmoitusta. Sain häneltä hyväksynnän ja kehotuksen käydä ottamassa yrittäjältä allekirjoitukset tarvittaviin lomakkeisiin. Tämä yritys oli sattumalta lähellä toimistoamme, joten hoidin asian välittömästi. Esittelin itseni ja asiani yrittäjälle, joka allekirjoitti laatimani asiakirjat. Vien allekirjoitetun alv-ilmoituksen samalla reissulla postilaatikkoon ja tilinpäätöksen allekirjoitetun asiakirjan arkistoin yrityksen kansioon. Vihdoin yritys 247 oli valmis.

Tutustuttuani yritykseen 80 aloitin kirjanpidon paperisen tiliotteen työtavan mukaan. Tämä oli ensimmäinen yritykseni, joka oli ostanut tuotteita myös ulkomailta. Näiden ostojen kirjaaminen oli minulle uutta ja niille oli käytössä kaksi eri tiliä. Yritin selvittää netistä näiden kahden eroa, joten luulisin toisen tarkoittavan ostoja EU-alueella ja toisen EU:n ulkopuolelta. Kirjanpitäjä varmisti vielä epäilyni. Huomasin samasta yrityksestä tehtyjen ostojen olevan kirjattuna molemmille tileille. Kyseessä oli EU-maa, mutta tarkistaisin tehdyt kirjaukset saatuani toukokuun muuten valmiiksi. Vastaa tuli vielä muutamia erikoisempia tiliöintejä, mutta niihin löysin mallit edellisiltä kausilta. Sain tositteiden järjestelyn valmiiksi ennen päivän päättymistä, joten kirjaaminen Tikoniin sekä osto- ja myyntilaskujen käsittely jäivät seuraavalle päivälle.

Mielestäni päivä sujui suunnitelmien mukaan, vaikka tehtäväni vaihtuivatkin päivän aikana. Pää tavoite, yrityksen 247 valmiiksi saaminen, tuli ainakin saavutettua. Siihen voin olla tyytyväinen. Halusin varautua ottamaan tarvittaessa vastaan kiireellisimpiä tehtäviä, vaikka olin aiemmin saanut tehtäväkseni yhden kesäkuun kirjanpidon. Siinäkin olin tänään onnistunut. Usean eri yrityksen ansioista päivästä jäi tunne, että ehti tehdä paljon. Osaamista koen karttuneen alv-ilmoituksen täyttämisestä, uusien tiliointien kirjaamisesta, asiakaspalvelusta ja ajanhallinnasta.

Keskiviikko 4.7.2018

Sain aamusta jatkaa eilen kesken jäänyttä yrityksen 80 toukokuun kirjanpitoa. Tavoitteeksi asetan sen valmiiksi saamisen sekä 299 jatkamisen tai jonkun uuden tehtävän aloittamisen. Aloitin kirjaamalla valmiiksi merkityn tiliotteen Tikoniin, mikä sujui nopeasti. Jatkoin myynti- ja ostolaskujen kirjaamisella sekä korjaamalla muutaman aikaisemmilla kausilla väärälle tilille menneet kirjaukset. Verotiliotteen saisin vasta kirjanpitäjän tultua töihin. Sain toiselta kirjanpitäjältä tehtäväksi yrityksen 406 palkat. Ennen kirjausten aloittamista täytyi tehdä koko kuukauden päivitys, jotta päästiin siirtymään kesäkuulta heinäkuulle. Tikon Palkanlaskennasta otettiin useita raportteja sekä tulosteena että PDF-tiedostona ennen varsinaista päivittämistä. Kirjoitin itselleni samalla ohjeita muistiin.

Yhdelle työntekijälle täytyi käydä Ylläpidossa muuttamassa palkan määrä ennen muiden kirjausten aloittamista. Tein kirjaukset itsenäisesti annettujen tietojen mukaan ottaen mallia aikaisemmasta laskelmasta sekä omista muistiinpanoistani. Yhdelle työntekijälle maksettiin myös

lomarahat, joiden kirjaamiseen tarvitsin apua. Teimme kirjaukset ja korjauksen henkilölle Ylläpidossa yhdessä. Tarkistimme kirjausten menneen oikein ennen tulosteiden ottamista. Palkkojen jälkeen sain yrityksen 80 verotiliotteen, jonka saldo ei kirjaamisen jälkeen täsmännyt kään. Onnistuin hetken selvittelyn jälkeen löytämään eron syyn edellisestä verotiliotteesta ja korjaamaan sen, joten tämä yritys oli valmis.

Minua jäi vaivaamaan parit EU:n ulkopuolisten ostojen kirjaukset ja etsin lisää tietoa, Tuomi-Sorjosen "Kirjapito, tilinpäätös ja verotus" sekä Ihantola & Leppäsen "Yrityksen kirjanpito – Liiketahtumista tilinpäätökseen", kirjoista. Niissä olevan tiedon perusteella arvioin tiliöintien olevan osittain väärin tai kesken. Kysyin asiasta vielä vastaavalta kirjapitäjältä, joka tiesi asiasta aivan yhtä vähän. Yritimme yhdessä pohtia oikeanlaista tapaa toimia. Samalla tuli ilmi, että näistä ostoista pitäisi antaa ilmoitus myös verottajalle. Muutos oli tullut voimaan vasta tämän vuoden alusta, joten avuksi tullut omistajakaan ei osannut sanoa heti oikeaa tapaa toimia. Tulimme siihen tulokseen, että tarvittavat lisäykset tuli tehdä alv-laskelmaan manuaalisesti. Tehtäväkseni jäi korjata löydettyt väärät kirjaukset oikeille tileille sekä tehdä tarvittavat lisäykset alv-laskelmaan, mitkä sain valmiiksi juuri päivän päätteeksi.

Tämä oli mielestäni mielenkiintoinen päivä. Onnistuin kaikesta selvittelystä huolimatta saavuttamaan päivän tavoitteeni yrityksen 80 ja uuden tehtävän osalta. Yrityksen 406 palkkojen laskeminen oli positiivinen yllätys ja sain lisää osaamista niidenkin tekemiseen. Päivän aikatauluttaminen oli vähän haasteellista selvittelyiden takia, mutta tunnen olleeni ainakin hyödyksi. Uskon oman panokseni antamisen yrityksen 80 puolesta olleen isoksi avuksi vastaavalle kirjapitäjälle. Nyt häneltä ei mene enää aikaa näiden asioiden selvittelyyn. Olemme kaikki, minä, kirjapitäjä ja omistaja, oppineet tänään uutta EU:n ulkopuolisten ostojen eli tuontien käsittelystä. Tässä työssä tulee jatkuvasti uutta asiaa myös kokeneille kirjapitäjille. Verotilin täsmäyttäminen oli minulle henkilökohtaisesti tärkeä saavutus, mikä lisäsi itsevarmuuttani työn tekemisen suhteen.

Torstai 5.7.2018

Olin eilen saanut luvan hakea yhden yrityksen lomalla olevalta kirjapitäjältä. Aloitin päiväni tutustumalla yritykseen 112. Tositteita ei ollut kovin paljoa, joten asetin tavoitteeksi saada yrityksen toukokuun tänään valmiiksi ja aloittaa uutta tehtävää. Yrityksellä on käytössä paperinen

tiliote, joten työjärjestys määräytyi sen mukaan. Ehdin aloittaa tositteiden tiliöimisen ennen yrityksen 80 graafisten tulosteiden ottamista. En ollut ottanut niitä aiemmin, joten teimme sen yhdessä. Ohjelma ei jostakin syystä auennut ja meidän täytyi soittaa tekniseen tukeen, jotta se saatiin toimimaan. Järjestin otetut tulosteet kansioon ja jatkoin yrityksen 112 tiliöintiä. Tikoniin kirjausten jälkeen pyysin omistajalta vielä yrityksen verojen erittelyn.

Yrityksen 112 joka kauden välissä oli myös muistiotositteena vyörytys eli laskelma poistoista. Se oli minulle uutta, mutta onnistuin tekemään sellaisen tällekin kaudelle. Alv-päätäminen tuli tehdä ennen tämän tositteiden kirjaamista. Näin se ei näy kirjanpidon tileissä vaan pelkästään sisäisessä laskennassa. Tämän huomasin ottaessani tulostetta kyseisestä tositteesta. Tulostusvalikossa täytyi valita sisäisen laskennan tilit, koska muuten tositetta ei löytynyt. Lopuksi otin muutkin tarvittavat tulosteet, joista osasta kaksi kopiota yritykselle lähettämistä varten. Sain jatkaa samalla yrityksen kesäkuunkin kirjaamisen. Se sujui yllättävän nopeasti, kun edelliset kirjaukset olivat tuoreessa muistissa. Varmistin ainoastaan pari tiliöintiä, mutta muuten työ sujui rutiinilla.

Kävimme lyhyen keskustelun yrityksestä 253 vastaavan kirjanpitäjän kanssa, oliko toukokuu yrityksen osalta kunnossa. Muistelimme, että verotilillä oli jotakin epäselvyyttä ja se piti korjata tähän toukokuuhun. Hän aikoi vielä tarkistaa asian OmaVerosta. Seuraavaksi sain ottaa tekeille yrityksen 60 lomalla olevan kirjanpitäjän pinosta. Tällä yrityksellä näytti olevan myös paperinen tiliote ja melko paljon tositteita. Pian huomasin, että tässä yrityksessä oli paljon erilaisia ostoja ja kuluja, joten niiden etsimiseen menisi vähän kauemmin aikaa. Ehdin tiliöidä valmiiksi kaksi sivua tiliotteelta ennen päivän päättymistä.

Tämä päivä kului pääasiassa rutiinitöiden merkeissä. Saavutin ja jopa ylitin päivän tavoitteeni, joten voin olla tyytyväinen suoritukseeni. Minusta on mukava huomata, että voin näin kolmen viikon jälkeen puhua rutiinitöistä. Nopeuttakin on tullut lisää, kun ei tarvitse jokaisen tositteiden kohdalla jäädä miettimään sopivaa tiliä. Erityisesti sen huomasi tehdessä saman yrityksen kahden kuukauden kirjanpidot peräkkäin. Tositteiden lukutaitoni kehittyi myös jokaisen tekemäni yrityksen myötä. Osaamiseni on kehittynyt tänään eniten kirjanpidossa ja Tikonin hallinnassa. Sain myös palautetta aiemmin kirjaamistani myyntilaskuista, joista yksi oli mennyt väärälle tilille. En ollut huomannut laskussa olevaa tärkeää tekstiä rakennusalan käännetystä alv:sta, joten muistan olla ensi kerralla tarkempi.

Perjantai 6.7.2018

Olin jälleen tänään ensimmäisenä työpaikalla, mutta pystyin hyvin jatkamaan eilen kesken jäänyttä yrityksen 60 toukokuuta. Päivän tavoitteeksi asetan yrityksen 60 valmiiksi saamisen ja aloittamisen uuden tehtävän parissa. Tästä yrityksestä oli jäljellä osa tiliotteen tiliöinneistä, käteiskuitit, ostolaskut ja verojen erittelyt. Aloitin kirjaamalla tiliotteen tapatumat Tikoniin. Tällä yrityksellä täytyi lisäksi valita kirjaukselle kustannuspaikka, joista pääasiassa käytössä oli vain toinen. Paperinen tiliote, useat käteiskuitit sekä ostolaskut hidastivat vähän työskentelyä. Lopuksi kirjasin ja täsmäytin verotiliotteen, mutta jätin kauden päättämisen tekemättä mahdollisten virheiden korjaamisen helpottamiseksi. Minulla oli mielessä pari kirjausta, jotka haluaisin varmistaa yrityksen omalta kirjanpitäjältä. Muuten yritys 60 oli osaltani valmis ja sain lähteä etsimään uutta tehtävää.

Kenelläkään ei ollut tällä hetkellä mitään kiireellistä tehtävää, joten sain palata alkuvuodesta saamani yrityksen 299 kesäkuun pariin. Tarkistin päiväkirjastani, mihin olin jäänyt tämän yrityksen kanssa. Olin ehtinyt järjestää, numeroida ja tiliöidä osan kuukauden tositteista, joten jatkoin siitä eteenpäin. Kävin kirjanpitäjän kanssa keskustelua muutamista erikoisista ostoista, olivatko ne varmasti yrityksen kuluja. Kirjanpitäjä aikoi selvittää asian yritykseltä, joten kirjasin ostot selvittelytilille odottamaan. Kirjaukset Tikoniin aloitin palkkalaskelmasta, josta siirryin Titoon ja käteiskuitteihin. Yrityksellä oli ensimmäistä kertaa käytössä Tito, joten jouduin muuttamaan tiliotteen käsittelyasetuksia hieman. Minulta jäi tämän yrityksen osalta kirjaamatta vielä ostolaskut ja verotiliote, jotka kirjaisin maanantaina.

Tämän päivän kantava teema tuntui olevan "etsi netistä". Molemmilla yrityksillä oli sattumoisin monia ostoja, joita minun täytyi tarkistaa netin avulla. Siitäkin huolimatta saavutin päivän tavoitteeni ja tehtäväni etenivät suunnitelmien mukaan. Tänään sain tehdä kahta hyvin erilaista yritystä; toinen on avoin yhtiö ja toinen osakeyhtiö, toisella on paperinen tiliote ja toisella Tito, toisella ei makseta palkkoja ja toisella maksetaan. Tässä pystyi hyvin kiinnittämään huomiota näiden kahden erilaiseen käsittelytapaan ja vertailemaan niitä. Esimerkiksi yksityiskäyttöön tulleet hankinnat käsitellään eri lailla Ay:ssä ja Oy:ssä. Osaamiseni kehittyi tänään eniten juuri tositteiden ja tapahtumien käsittelyssä. On tärkeää myös huomioida, että yrityksen kuluihin kirjataan vain yrityksen liiketoimintaan kuuluvat ostot. Kirjanpitäjän täytyy jonkin verran tuntea yritysten toimialoja, jotta kirjaukset osataan kohdistaa oikein.

Viikkoanalyysi

Tällä viikolla osaamiseni on kehittynyt tilinpäätöksen, veroilmoituksen täytön, ajanhallinnan, kirjanpidon, tiliöintien, palkanlaskennan ja Tikonin hallinnan osalta. Alkuvuokosta sain valmiiksi ensimmäisen tilinpäätökseni, johon liittyen täytin myös yrityksen veroilmoituksen. Oman ajankäytön arviointi ja omien töiden organisointi on parantunut erilaisten yritysten kirjanpidon tekemisen myötä. Kirjanpito- ja tiliöintitaidot kasvavat jokaisen tehdyn yrityksen ansiosta, koska niistä on oppinut aina jotakin uutta. Tällä viikolla käsitelin muun muassa Ay:n ja Oy:n kirjanpitolaisia eroja. Palkanlaskennassa sain uutena asiana tehdä koko kuukauden päivityksen. Kaikkien tehtävieni kautta opin käyttämään Tikonia monipuolisemmin ja laajemmin. Uusia toimintoja on opittu esimerkiksi Tikon Palkanlaskennassa.

Selvittelyä vaativia asioita kohtasin verojaksotuksen, alv-ilmoituksen tekemisen, tehtyjen ostojen ja verotilin täsmäyttämisen muodossa. Verojaksotuksen selvittely liittyi tekemääni tilinpäätökseen ja opein, ettei henkilöyhtiölle tehdä verojaksotusta henkilökohtaisen verotuksen takia. Tilinpäätökseen liittyi myös korjatun alv-ilmoituksen tekeminen, johon käytettyjä summia täytyi selvittää ja laskea itse. Eri yrityksillä tuli selvitettäväksi erilaisia tehtyjä ostoja. Joitakin ostoja täytyi tarkistaa netin avulla, jotta osasi kirjata ne oikealle tilille. Yksi yritys oli tehnyt ostoja ulkomailta, sekä EU-maista että EU:n ulkopuolelta. Niiden eroja selviteltiin. Yhden yrityksen kohdalla täytyi selvittää, kuuluvatko kaikki tehdyt ostot varmasti yrityksen kuluksi. Verojen erittelyt eivät aina ole täysin selkeitä, joten niiden selvittely ja täsmäyttäminen veivät tällä viikolla vähän enemmän aikaa.

Yritysmuoto vaikuttaa kirjanpidossa tehtäviin kirjauksiin ja tilinpäätökseen, joten valitsin sen tämän viikon teemaksi. Suomessa yritysmuotoja on kuusi erilaista: yksityinen elinkeinonharjoittaja eli toiminimi, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta ja ulkomaisen yhtiön sivuliike. Yritysmuodon valinnassa vaikuttavat perustajien lukumäärä, pääoman saatavuus ja tarve, päätöksenteko ja vastuut, toiminnan joustavuus ja jatkuvuus, rahoittajien suhtautuminen, tappion kattaminen ja voitonjako sekä verotus. (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2018, 46.) Näiden lisäksi kirjanpitovelvollisia ovat myös useimmiten yleishyödyllistä toimintaa harjoittavat yhdistykset ja säätiöt sekä asunto-osakeyhtiöt, joiden toiminnan tarkoitus poikkeaa ansaintataloudellisen yrityksen toiminnan tarkoituksesta. Kahdenkertaisen kirjanpidon pitämiseen ja tilinpäätöksen laatimiseen ovat aina velvollisia osakeyhtiöt, osuuskunnat, henkilöyhtiöt ja muut oikeushenkilöt. (Tomperi 2017, 108.)

Yksityinen elinkeinonharjoittaja voi harjoittaa liiketoimintaa yksin tai puolisonsa kanssa. Yrittäjä tekee päätökset itse sekä vastaa yrityksen sitoumuksista henkilökohtaisesti koko omaisuudellaan. Toiminimet jaetaan ammatin- ja liikkeenharjoittajiin yritystoiminnasta riippuen. Henkilökohtainen ja yrityksen talous pidetään erillään kirjanpidon avulla, mutta tilintarkastus ei ole pakollinen. (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2018, 46.) Kirjanpidossa käytetään yksityiskäytöille ja -sijoituksille omia tilejä erottelua varten. Yrittäjä ei voi nostaa palkkaa tai luontaisetuja itselleen eikä periä vuokraa omistamistaan toimitiloista yrityksestä. Kahdenkertaisen kirjanpidon ja tilinpäätöksen laatimisen velvollisuus määräytyvät kirjanpitoa koskevien säännösten asettamien raja-arvojen mukaan. (Tomperi 2017, 108–110.)

Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö, Ay ja Ky, ovat henkilöyhtiöitä, joiden perustamiseen tarvitaan vähintään kaksi yhtiömiestä. He sijoittavat yhtiöön yhtiöpanoksen eli rahaa, omaisuutta tai työtä, mutta vain Ay:ssä riittää työpanos. Ky:ssä on oltava vähintään yksi vastuunalainen ja yksi äänetön yhtiömies, jolta vaaditaan panokseksi rahaa tai omaisuutta. Ay:ssä kaikki ja KY:ssä vastuunalaiset yhtiömiehet vastaavat koko henkilökohtaisella omaisuudellaan yhtiön sitoumuksista ja tekevät päätökset, mutta Ky:ssä äänetön yhtiömies vastaa vain panoksensa verran eikä osallistu päätöksentekoon. (Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2018, 47.) Henkilöyhtiöissä omaa pääomaa voidaan lisätä tai vähentää milloin vain, ellei muuta ole sovittu. Vastuunalaiset yhtiömiehet voivat nostaa palkkaa, luontaisetuja ja verottomia matkakustannusten korvauksia sekä tehdä yksityisnostoja. Yhtiömiehet voivat periä vuokraa omistamistaan toimitiloista yhtiöltä. Voitot jaetaan sopimuksen mukaan ja Ky:ssä äänetön yhtiömies saa tavallisesti tietyn prosenttiosuuden voitosta sekä korkoa pääomapanokselleen ennen lopun voiton jakamista vastuunalaisille yhtiömiehille. (Tuomi-Sorjonen 2018, 11–14.)

Osakeyhtiöitä on sekä yksityisiä, Oy, että julkisia, Oyj. Yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi perustaa osakeyhtiön. Oy:n osakepääoman tulee olla vähintään 2 500 euroa ja Oyj:n 80 000 euroa. Perustusvaiheessa on laadittava perustamissopimus ja yhtiöjärjestys. Hallitus on osakeyhtiön ainoa pakollinen toimielin. Osakkeenomistajat vastaavat yhtiön sitoumuksista vain sijoittamallaan pääomalla sekä päättävät yhtiön asioista, mitä enemmän osakkeita sitä enemmän päätösvaltaa. Oma pääoma jaetaan sidottuun ja vapaaseen omaan pääomaan. Yhtiökokous päättää osingonjaosta hallituksen esityksen perusteella ja vain kertyneitä voittoja voidaan jakaa osinkoina. Varojen jakaminen perustuu viimeiseksi vahvistettuun tilinpäätökseen. Oman pääoman mennessä miinukselle on hallituksen välittömästi tehtävä

osakepääoman menettämisestä kaupparekisteri-ilmoitus. (Tuomi-Sorjonen 2018, 15–22; Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2018, 48–49.)

Osuuskunnan, Osk, voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö ja sen jäsenmäärä voi vaihdella tilanteen mukaan. Osuuskunnalle ei ole määrätty minimipääomaa, joten osuuskunta päättää itse osuusmaksun suuruudesta. Jäsenet ovat vastuussa osuuskunnan sitoumuksista vain sijoittamansa pääoman määrällä. Jäsenet päättävät osuuskunnan asioista kokouksissa. Osuuskunnalle on valittava myös hallitus. Osuuskunnan ei yleensä ole tarkoitus tuottaa jäsenilleen voittoa vaan tukea jäsentensä taloutta tai elinkeinoa. Säännöissä voidaan kuitenkin sallia ylijäämän palautuksesta jäsenille, esimerkiksi korkona osuuspääomalle. Jäsenet saavat osuusmaksunsa takaisin jäsenyyden päättyessä. Hallitus on velvollinen tekemään kaupparekisteri-ilmoituksen negatiivisesta omasta pääomasta. Ulkomainen yrityksen sivuliike on ulkomaisen yhteisön tai säätiön osa, joka harjoittaa Suomessa kiinteästi sijaitsevasta toimipaikasta jatkuvaa liike- tai ammattitoimintaa ulkomaisen yhteisön tai säätiön nimiin. (Tuomi-Sorjonen 2018, 26–30; Perustamisopas alkavalle yrittäjälle 2018, 52–53.)

3.4 Seurantaviikko 4

Maanantai 9.7.2018

Minulta jäi perjantaina kirjaamatta ostolaskut ja verojen erittelyt yritykseltä 299. Sain ne valmiiksi ennen muiden töihin tuloa. Kirjanpitäjällä oli verotilin selvittelyt kesken, joten sinne sai jäädä heittoa. Yrityksen 208 tositteita käytiin tuomassa heti aamusta. Minun oli tarkoitus tämän yrityksen osalta huolehtia alv-ilmoituksen jättämisestä ajoissa. Yritykselle 22 oli myös tuotu perjantaina sekä puuttuvia toukokuun tositteita että kesäkuun tositteet. Minä sain tehtäväkseni kirjata toukokuulle puuttuvat tositteet ja tehdä yrityksen kesäkuun kirjanpidon. Kävin juttelemassa omistajan kanssa yrityksen 208 kohtalosta, koska tuodut tositteet olivat vain touko- ja kesäkuulle eli huhtikuu puuttui kokonaan. Katsoimme yhdessä läpi aiemmin tekemäni huhtikuun kirjaukset ja sinne tulisi muutamia muutoksia ennen kauden päättämistä.

Sain omistajalta luvan tehdä yrityksen 208 touko- ja kesäkuun kirjanpidon, joita vähän itselleni toivoin. Asetin päivän tavoitteeksi saada valmiiksi yrityksen 208 molemmat kuukaudet, tehdä kirjaukset yrityksen 22 toukokuulle sekä aloittaa kesäkuuta. Aloitin lisäämällä yrityksen

22 puuttuvat tositteet toukokuun kirjanpitoon kiireellisimpänä tehtävänä, mutta kirjanpitäjä päätti vielä odottaa muutamia puuttuvia tositteita tämän päivän. Yhdestä kahteen kertaan maksetusta laskusta otin kopion liitteeksi kesäkuulle. Tein muutokset yrityksen 208 huhtikuun kirjanpitoon, mutta huomasin eroa verotilin saldossa. Tarkistin aikaisempien kausien kirjaukset ja helmikuulla oli käytetty väärää tilejä. Sain luvan tehdä korjaukset suoraan kauteen, koska verotili ei vaikuta alv-laskelmaan. Siirryin toukokuun kirjausten pariin, kun verotilin saldo täsmäsi.

Yrityksellä oli vain vähän tositteita ja käytössä Tito, joten valitsin työjärjestyksen sen mukaan. Toukokuun ensimmäinen kirjaus oli muistiotositteena huhtikuussa toiselta tililtä maksettu lasku. Lopuksi kirjasin myynti- ja ostolaskut sekä käteiskuitit. Yhden kuitin sisällön jouduin varmistamaan omistajalta, koska en uskonut sen kuuluvan yrityksen kuluihin ja olin oikeassa. Jatkoin saman tien yrityksen kesäkuun toukokuun tapaan. Verojen erittelyn molempien kuiden kirjaukset olivat jostakin syystä kesäkuun otteella, joten tein molemmat kirjaukset kesäkuulle. Alv-tarkistusraportissa näytti olevan jotakin pielessä ja huomasin, etten ollut tehnyt alv-päättämistä huhtikuulle. Korjasin asian ja otin uudet tulosteet.

Minulla oli tällä viikolla ensimmäistä kertaa kahvin ja teen keittovuoro. Keittovuorot kiertävät Tilitoimisto X:llä viikoittain. Tauon jälkeen otin kaikilta kausilta loput tulosteet sekä tallensin alv-laskeman PDF-tiedostona yrittäjälle lähettämistä varten. Omistaja täyttäisi myöhemmin ilmoituksen OmaVerossa. Yritys 208 oli minun osaltani valmis ja ehdin vielä aloittaa yrityksen 22 päiväkassaraporttien syöttämistä Excelliin. Minun täytyi ensin lisätä tiedostoon uusi välilehti kesäkuun taulukkoa varten. Muistin taulukon täyttöohjeet, vaikka olin vain kerran aiemmin syöttänyt siihen tarvittavat tiedot. Ehdin syöttää taulukkoon neljä ensimmäistä päivää ennen työpäiväni päättymistä. Tällä kertaa merkitsin valmiiksi käteiskuitteihin oikeat tilinumerot, jotta kirjaaminen Tikoniin onnistuisi sujuvammin.

Mielestäni päivä sujui suunnitelmien mukaan, vaikka suunnitelmat selkiytyvät vasta aamupäivän aikana. Saavutin päivän tavoitteeni ja koen jo osaavani paremmin aikatauluttaa omaa työtäni. Toiset kirjanpitäjätkin pystyvät antamaan minulle tehtäviä lyhyemmillä ohjeistuksilla. Varmuuteni omasta tekemisestäni kasvaa jokaisen viikon myötä. Otin yrityksen 22 päiväkassaraporttien kohdalla käyttöön käteiskuittien valmiiksi tiliöimisen, jonka muistin viime kerrasta helpottavan Tikoniin kirjaamista. Tästäkin huomaan oman osaamiseni työn suunnittelun osalta parantuneen. Tämän päivän tehtävät olivat kirjanpitoa, joten pientä kehitystä sen hallinnasta on jälleen havaittavissa.

Tiistai 10.7.2018

Jatkoin heti aamusta yrityksen 22 päiväkkassaraporttien syöttämistä Excelliin. Tavoitteena olisi saada yrityksen 22 kesäkuun valmiiksi, jollei muuta kiireellisempää ilmesty. Yrityksestä vastaava kirjanpitäjä pyysi minua tekemään välissä loppuun toukokuun, jotta hän saa ilmoitettua alv:n OmaVerossa viimeistään ylihuomenna. Päätimme kirjata puuttuvat tositteet selvittelytilille ja tehdä korjaukset kesäkuulle tositteiden saavuttua. Päätin kauden ja otin siitä tarvittavat tulosteet. Täydensin samalla atk-kansioon puuttuvia tulosteita. Jatkoin loppuun kesäkuun päiväkkassaraporttien syöttämisen ja tarkistin niiden täsmäämisen. Yrittäjä on pyytänyt merkitsemään taulukkoon hänen laskuvirheensä, joten tein sen samalla.

Yrityksellä 22 on käytössä Tito, jonka mukaan järjestin ja numeroin tositteet. Tein samalla myös tiliöinnit. Pääasiassa työskentelyni eteni melko sujuvasti, mutta TYEL-vakuutuksen laskemiseen kävin kysymässä ohjetta toiselta kirjanpitäjältä. Tarkistin lisäksi käytettävät prosentit nettistä. Yrityksellä päättyy tilikausi heinäkuuhun, joten vastaan tuli myös jaksotettavia vakuutuksia ja kuluja. Jouduin hieman selvittämään muutaman laskun kohtaloa, kunnes totesin niiden olevan maksettu kahteen kertaan. Vastaava kirjanpitäjä aikoi kertoa niistä yrittäjälle. Tauon jälkeen teimme omistajan kanssa yrityksen 208 touko- ja kesäkuun alv-ilmoitukset OmaVerossa. Tällä kertaa minä sain tehdä ja hän neuvoi vierestä. Loppupäivän jatkoin yrityksen 22 tositteiden tiliöintiä, jonka sain sopivasti valmiiksi päivän päätteeksi.

En aivan päässyt tänään tavoitteeseeni yrityksen 22 kesäkuun valmiiksi saamisessa. Syynä olivat minulle välissä tulleet muut tehtävät sekä tiliöintini hitaus. Tiedän kuitenkin Tikoniin kirjaamisen sujuvan nopeammin, kun olen tiliöinyt tositteet valmiiksi. Huomasin järjestelytaitoisani tapahtuneen pientä kehitystä. Osaan myös lukea tositteita paremmin, esimerkiksi jaksotamisen suhteen. On innostavaa huomata onnistuneensa jossakin, kuten laskujen tuplamaksujen selvittelyssä. Tällainen ylimääräinen selvittely saattaa viedä paljonkin aikaa, mutta onnistuminen palkitsee viimeistään tilinpäätösvaiheessa.

Keskiviikko 11.7.2018

Sain ensimmäisenä tehtävänä aloittaa yrityksen 22 tositteiden kirjaamisen Tikoniin. Tavoitteena olisi saada se tänään valmiiksi, jos ei ilmesty kiireellisempää tekemistä. Kirjasin aluksi tiedot päiväkkassaraporteista ja täydentämästäni Excel-taulukosta. Yrityksen kirjanpitäjä pyysi

minua välissä tekemään täysin valmiiksi yrityksen toukokuun, vaikka kaikkia puuttuvia tositteita ei ollut tuotu. Yksi tosite kuitenkin löytyi sähköpostista, joten kirjasin sen ennen kauden uudelleen päättämistä. Otin lopuksi toukokuulta tarvittavat tulosteet. Tarkistin vielä yhden tilin kirjaukset koko kaudelta ja vertasin niitä omiini. Ne olivat onneksi oikein. Minun täytyi laatia erillinen selvitys tuplamaksuista ja muista erikoisista tapahtumista. Kirjanpitäjä aikoi kertoa niistä yrittäjälle.

Seuraavaksi sain tehtäväkseni yrityksen 281 palkat. Kirjanpitäjä antoi minulle tarvittavat materiaalit ja lyhyen ohjeistuksen. Otin mallia edellisestä kuukaudesta ja aloitin kirjaamisen seuraamalla laatimiani ohjeita. Onnistuin tekemään kaikki muut kirjaukset, mutta viimeisen henkilön kohdalla en saanut yhtä riviä syötettyä. Kirjanpitäjä tuli avukseni ja hän huomasi, että olin valinnut väärän henkilön. Etunimessä oli yksi kirjain eri, enkä ollut kuulemma ainoa erehtyjä. Henkilön vaihdon jälkeen onnistuin tekemään viimeisen kirjauksen. Kirjanpitäjä tarkisti vielä valmiit kirjaukseni ja hyväksynnän jälkeen tallensin tiedot PDF-tiedostoksi, joka lähetetäisiin yrittäjälle hyväksyttäväksi. Tehtävä oli minun osaltani valmis.

Kävin kysymässä toisten kirjanpitäjien tilanteen, mutta kenelläkään ei ollut mitään kiireellistä tehtävää. Päätin jatkaa yrityksen 22 kesäkuun kirjaamista Tikoniin. Suurin osa kirjauksista oli minulle selkeitä, mutta muutaman tiliöinnin halusin varmistaa kirjanpitäjältä. Opin, että edustusautosta ei saa vähentää arvonlisäveroa, vaikka se muuten kirjataankin kuluksi. Yrityksen tilikausi oli päättymässä, joten muutamia jaksotettavia tapahtumia tuli vastaan. Kesäkuultakin puuttui joitakin tositteita, joista yksi löytyi kirjanpitäjän sähköpostista. Tein listan puuttuvista tositteista ja kirjanpitäjä aikoi kysyä niistä yrittäjältä. Muuten sain valmiiksi Titon kirjaamisen Tikoniin ennen päivän päättymistä. Kesäkuulta jäi tekemättä vielä palkkojen nouto ja verojen erittelyn kirjaaminen.

Tähän päivään tuli hieman vaihtelua yrityksen 281 palkkojen myötä. Oli mukava tehdä jotakin erilaista, vaikka sen vuoksi en päässyt tavoitteeseeni saada valmiiksi yrityksen 22 kesäkuuta. Tässä työssä on tärkeää pitää kirjaa omista tekemisistään varsinkin, jos jokin yritys jää kesken. Ei ole helppoa muistaa kaikkea ulkoa, kun yrityksiä on paljon. Osaamiseni Tikon Palkanlaskenta-ohjelmasta on kehittynyt jälleen vähäisen. On hyvä saada kokemusta erilaisista tehtävistä ja monipuolistaa omaa osaamistaan. Lisäksi olen oppinut lisää tiliöimisestä, joka tuntuu olevan välillä hieman haastavaa.

Torstai 12.7.2018

Yrityksen 22 palkkojen nouto oli päivän ensimmäinen tehtävä. Yrityksen 22 kesäkuu olikin lähes valmis, joten tavoitteena oli aloittaa uusi tehtävä sen jälkeen. Palkkojen osalta täytyi muuttaa kaksi kirjausta. Tarkistin vielä muutamat aiemmat kirjaukset ja kävin pyytämässä luvan niiden korjaamiseen. Tein korjaukset muistiotositteena kesäkuulle. Lopuksi kirjasin verojen erittelyn, mutta kautta ei saatu vielä päätökseen puuttuvien tositteiden takia. Yrittäjä kävinkin heti aamupäivästä tuomassa yhden tosittteen ja kuulemassa kirjanpitäjän selvityksen tuplamak-suista. Kirjasin puuttuvan tosittteen Tikoniin ennen siirtymistä seuraavaan tehtävään.

Yrityksen 281 palkoista oli tullut hyväksyntä sähköpostitse, joten seuraava tehtäväni oli jatkaa ne loppuun. Se piti sisällään tarvittavien tulosteiden ottamisen ja palkkalaskelmien lähettäminen työntekijöille postitse. Yhden työntekijän työsopimus päättyi tähän palkkaan, joten hänelle täytyi tehdä työ- ja palkkatodistus sekä lähettää verokortti takaisin. Minä sain tehtäväkseni laatia tarvittavat dokumentit kirjanpitäjän ohjeiden mukaan. Kävin ensimmäisenä päättämässä työntekijän työsuhteen Tikon Palkanlaskennan Ylläpito-sovelluksessa. Tämän jälkeen ohjelmalla pystyi laatimaan palkkatodistuksen, johon lisäsin kirjanpitäjän ohjeistamat tekstit. Työtodistuksen tein valmiiseen Word-pohjaan vain muuttamalla tarvittavat tiedot. Verokortin liitteeksi täytin valmiiseen pohjaan henkilön palkkakertymän. Kirjanpitäjä lisäisi vielä itse joitakin merkintöjä verokorttiin ennen lähettämistä. Tämä tehtävä oli minun osaltani valmis.

Yrityksen 22 yksi puuttuva tosite oli jälleen ilmestynyt sähköpostiin, joten kävin kirjaamassa sen Tikoniin saman tien. Sain seuraavaksi ottaa tekeille yrityksen 281 tositteiden järjestämisen, koska kenelläkään ei ollut mitään kiireellistä tehtävää. Yrityksen toiminta oli alkanut vasta tämän vuoden helmikuussa, eikä kirjanpitoa ollut vielä aloitettu. Minulle tuli siis järjestettäväksi kaikki tositteet helmikuun lopusta heinäkuulle. Toukokuun loppuun asti täytyisi käyttää paperisia tilioitteita ennen Titon alkamista. Helmi- ja maaliskuulla ei ollut juuri tapahtumia, mutta huhtikuusta eteenpäin oli jo enemmän. Aloitin järjestämällä tositteet ensin vain kansioon kuukausittain oikein, koska ne olivat aivan sekaisin. Ehdin saada sen valmiiksi ennen työpäiväni päätymistä.

Sain tämän päivän aikana tehdä monipuolisesti erilaisia tehtäviä, mikä on mielestäni mukavaa. Saavutin ja ylitin päivän tavoitteeni sen ansiosta. Päivää ei oikein voinut suunnitella etukäteen, kun en tiennyt tulevia tehtäviä. Palkkoja olen tehnyt melko vähän, joten niiden teko tuo sopivaa

vaihtelua ja uutta opittavaa. Bonuksena sain laatia vielä työsuhteen päättymiseen liittyvät todistukset. Se oli minulle uutta, joten palkanlaskennan osaamiseni on kehittynyt tämän päivän ansiosta hieman. Olisi myös hienoa, jos saisin jatkaa tämän aloittavan yrityksen 281 parissa. Siinä varmaankin tulisi vastaan uusia opittavia asioita.

Perjantai 13.7.2018

Jatkoin aamusta yrityksen 281 parissa numeroimalla ja järjestämällä kansiossa olevat tositteet tiliotteiden mukaan. Tavoitteeksi asetin päästä mahdollisimman pitkälle tämän yrityksen kirjanpidossa tai mahdollisesti ottaa tekeille kiireellisempiä tehtäviä. Huhti- ja toukokuussa oli paperiset tiliotteet eli niissä täytyi numeroida sekä tiliote että tositteet. Kesäkuun tositteet sain järjestää ja numeroida Titon mukaan. Tämän yrityksen kanssa menisi melko kauan aikaa, joten kävi välillä kysymässä muiden kirjanpitäjien tilannetta. Kenelläkään ei ollut tarjolla kiireellisempää tehtävää, joten jatkoin yritystä 281. Huomasin jo numerointivaiheessa, että puuttuvia tositteita oli melko paljon. Seuraavaksi sain aloittaa tiliöimisen ja Tikoniin kirjaamisen. Tämä aloitettava yritys on osakeyhtiö ja jouduin käydä varmistamassa heti ensimmäisen kirjauksen, joka oli osuuspääoman sijoittaminen yrityksen tilille. Olin aluksi katsonut mallia mukanani olleesta kirjasta, mutta tehty kirjaus oli kirjan esimerkkiä yksinkertaisempi.

Yrityksellä käytössä oleva myyntireskontrakin oli hieman erilainen kuin olin aiemmin käyttänyt. Pienen ohjeistuksen jälkeen löysin sieltä kohdistettavat kirjaukset ja pystyin jatkamaan eteenpäin. Tiliöinnin avuksi sain ottaa toisen vastaavan yrityksen kirjanpidon tapahtumat. Tehtävää olisi ollut vaikea suorittaa ilman niitä, kun muutenkin tuli vastaan paljon minulle uusia tiliöintejä. Tämän yrityksen osalta jouduin usein kysymään neuvoa vastaavalta kirjanpitäjältä. Yritys oli esimerkiksi hankkinut käyttöönsä auton rahoituslaitoksen lainalla. Lainan lyhennystä varten täytyi luoda kokonaan uusi lainatili Ylläpidossa ja vastakirjaus tehtiin taseen aineellisiin hyödykkeisiin. Tiedot näihin kirjauksiin saatiin kauppakirjasta. Työpäivän päättyessä olin ehtinyt saada kirjaukset valmiiksi vain huhtikuun tiliotteen loppuun.

Koko päivä kului aloittavan yrityksen 281 parissa, koska mitään kiireellisempää tekemistä ei ilmennyt. Päivästä jäi vähän epävarma tunne, koska mielestäni en onnistunut etenemään kirjanpidossa kovin pitkälle. Tehtävässä oli tietysti näin aloittelijalle enemmän haastetta, koska ei ollut tarjolla aikaisempia tapahtumia malliksi. Tällainen työskentely oli kuitenkin hyvin opetta-

vaista, kun joutui vielä enemmän itse pohtimaan sopivia tiliöintejä. Onneksi vastaavalla kirjapi-
täjällä oli aikaa vastaila ja selittää minulle vaikeampia tapahtumia. Opin myös, kuinka Ylläpi-
dossa muokataan olemassa olevia tilejä jokaiselle yritykselle sopiviksi. Kirjanpidon osaamiseni
kehittyi melko monipuolisesti tänä päivänä.

Viikkoanalyysi

Koen oman osaamiseni kehittyneen tällä viikolla erityisesti oman työn suunnittelun ja aikatau-
lutuksen hallinnassa, tositteiden järjestelyssä ja tulkinnassa, tiliöinnissä sekä virheiden havait-
semisessa ja korjaamisessa. Uusia asioita tuli vastaan palkanlaskennassa, erityisesti työsuh-
teen päättymiseen liittyvät toimet, sekä kirjanpidossa aloittavan yrityksen myötä Ylläpidon toi-
mintojen hallinta. Opein muuttamaan ja luomaan yritykselle sopivia tilejä Ylläpidossa. Tämän
viikon jälkeen voin sanoa ymmärtäväni tätä työtä paremmin ja hahmottamaan työn kokonai-
suutena, kun kaikki energia ja keskittyminen ei mene järjestelmien käytön opetteluun. Nyt pys-
tyn antamaan itselleni mahdollisuuden ajatella tekemiäni tehtäviä osana kokonaisuutta ja ym-
märtämään niiden merkityksen.

Selvittelyä ja ongelmanratkaisua vaativat tilien saldot, erityisesti verotili, alv-tarkistusraportin
ero, kahteen kertaan maksetut laskut, tiliöinnit, TyEL-maksun laskeminen, palkkakirjaukset
sekä aloittavan osakeyhtiön kirjanpidon kirjaukset. Vielä joudun moniin ongelmatilanteisiin ky-
symään neuvoa kokeneemmilta kirjanpitäjiltä. Pysin kuitenkin ensin itse etsimään ratkaisuvaih-
toehtoja, joista kysyn kirjanpitäjien mielipidettä. Etsin ratkaisuja kirjoista, netistä ja joskus tois-
ten yritysten kirjanpidosta. Välillä etsintäni tuottivat hyvin tulosta ja välillä eivät. Huomaan op-
pivani ongelmatilanteista parhaiten, kun minulle selitetään, miksi jokin asia tehdään näin. Se
auttaa jatkossa mahdollisesti soveltamaan opittuja asioita.

Laskin tällä viikolla jälleen yhden yrityksen palkat, joten valitsin tämän viikon teemaksi palkan-
laskennan. Työsuhteessa työntekijä sitoutuu tekemään työtä työnantajalle palkkaa vastaan.
Työsuhde syntyy näiden osapuolten solmiessa työsopimuksen, jossa määritellään osapuolten
keskeisimmät oikeudet ja velvollisuudet. Työehtosopimuksella, TES, määritellään jonkin toi-
mialan työehtojen vähimmäisehdot sekä täydennetään työlainsäädäntöä. Työntekijän palkka
voi koostua varsinaisen palkan lisäksi palkkioista, palkanlisistä, bonuksista, provisioista ja yli-
työkorvauksista. Rahapalkan lisäksi palkkaa voidaan maksaa myös erilaisina luontaisetuina.
Työn tekemisestä välittömästi aiheutuneet kustannukset, kuten työmatkakustannukset sekä

puhelin-, työtarvike-, edustus- ja työvaatekulut, voidaan korvata työntekijälle verottomasti. Työssä ollessaan tai työssäoloon rinnastettavana aikana työntekijä ansaitsee vuosilomaa, jota säätelee vuosilomalaki. Työehto- ja työsopimuksissa voidaan sopia lakia paremmista ehdoista, kuten lomarahnan maksamisesta. Vuosiloman ajalta maksetaan lomapalkkaa tai joissakin tapauksissa lomakorvaus. (Stenbacka & Söderström 2018, 7, 11–12, 23, 47, 126.)

Ennakonpidätys on työnantajan työntekijälle maksettavasta palkasta pidättämä vero, jonka määrä määräytyy verokortin tietojen perusteella. Ennakonpidätyksen alaiseen palkkaan kuuluvat rahapalkat, rahanarvoiset edut ja vastikkeet, Verohallinnon päättämien verovapaiden korvausmäärien ylittävät matkustuskustannusten korvaukset sekä tavanomaisen tai kohtuullisen määrän ylittävät henkilökuntaedut. (Kouhia-Kuusisto, Mikkonen, Syvänperä & Turunen 2017, 35–37.) Näistä muodostuu bruttopalkka, josta vähennetään ennakonpidätyksen lisäksi työeläkevakuutus- ja työttömyysvakuutusmaksu sekä mahdolliset ammattiyhdistysjäsenmaksu, ulosottomaksu ja luontaisetujenvähennys. Nettopalkka saadaan lisäämällä edelliseen vielä kustannusten korvaukset. Työntekijälle maksettavien kustannusten lisäksi työnantajan on maksettava palkkaan perustuvia sosiaalikustannuksia, kuten työnantajan sairausvakuutusmaksu, työtapa-turma- ja ryhmähenkivakuutusmaksua. (Hakonen ym. 2017, 227; Kouhia-Kuusisto ym. 2017, 57, 201.)

Palkkaa maksavien työnantajien on pidettävä palkkakirjapitoa, johon vähimmillään kuuluu työntekijän verokortti, työntekijäkohtaiset palkkakortit sekä muistiinpanot palkkojen maksamisesta. Säännöllisesti palkkoja maksaville työnantajille kuuluu myös palkanmaksuittain laadittava palkkalista sekä kuukausittain laadittava palkkasuoritusten yhdistelmä. Muita säilytettäviä kirjanpitoaineistoja ovat työvuorolistat, lomalistat, vuosi- ja muut ilmoitukset, erilaisten maksujen ja pidätysten tilierittelyt, palkanlaskennan ohjaustiedot, palkkakirjapidon menetelmäkuvaus sekä muu palkkatositeaineisto. (Hakonen ym. 2017, 222; Kouhia-Kuusisto ym. 2017, 200.) Työnantajan on suoritettava maksuja ja annettava ilmoituksia Verohallinnolle, vakuutusyhtiölle ja Työttömyysvakuutusrahastolle. Verohallinnolle annettavien työnantajasuoritusten ilmoitusten tulee olla perillä viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 12. päivänä. (Kouhia-Kuusisto ym. 2017, 201, 205.) Verohallinto ylläpitää tulorekisteriä, jonne tallennetaan 1.1.2019 alkaen palkkatiedot ja 1.1.2020 alkaen eläke- ja etuustiedot. Palkkahallinnon tehtävä on hoitaa myös nämä ilmoitukset. (Stenbacka & Söderström 2018, 14.)

3.5 Seurantaviikko 5

Maanantai 16.7.2018

Kävin ensimmäisenä tarkistamassa lomalle jääneen työntekijän pöydän, jos sinne olisi ilmestynyt odotetut yrityksen 226 toukokuun tositteet. Ne olivat siellä, joten se olisi minun seuraava tehtäväni. Etsin yrityksen kirjanpito- ja atk-ajokansiot, jotta pääsin aloittamaan työt. Selasin ensin tuodut tositteet läpi ja huomasin siellä olevan sekä touko- että kesäkuun tositteet. Ne näyttivät olevan valmiiksi eriteltyinä kuukausittain. Harmikseni kuitenkin huomasin, että tiliotteet puuttuivat kokonaan. Se tarkoitti, etten vielä pystyisikään tehdä tämän yrityksen kirjanpitoa. Silmäilin kaudelle tulevia kirjauksia ja pystyin aloittamaan kirjaamalla myyntilaskut Tikoniin. Myyntilaskujen kirjaaminen reskontraan oli tehty mahdollisimman sujuvaksi. Tikoniin pystyy muuttamaan joitakin asetuksia yrityskohtaisesti. Se oli hyvä huomata.

Tauon jälkeen laitoimme omistajan kanssa sähköpostia yritykselle puuttuvista tilioitteista ja toivoimme pikaista vastausta. Pystyin vielä tiliöimään tositteet valmiiksi ilman tilioitteita. Olin ajatellut saavani yrityksen 226 tänään jo tehtyä, mutta ilman tilioitteita siirryin jatkamaan perjantaina kesken jäänyttä yritystä 281. Se ei ollut kiireellinen, mutta päätin tehdä sitä eteenpäin loppupäivän. Olin saanut kirjattua Tikoniin huhtikuulta tiliotteen, joten jatkoin kirjaamista palkoilla ja tiliotteen ulkopuolisilla tositteilla. Kautta en halunnut päättää ennen vastaavan kirjanpitäjän tarkistusta. Se menisi ensi viikkoon kirjanpitäjän loman vuoksi. Toukokuun tositteissa oli muutama ostot, jotka jouduin tarkistamaan netistä. Muuten sain toukokuun puuttuvia tositteita vaille valmiiksi ja jatkaa kesäkuuhun. Kesäkuusta lähtien yrityksellä on käytössä Tito, joten teen tiliöinnit samaan aikaan Tikoniin kirjaamisen kanssa.

Kirjauksia tehdessäni aloin ihmetellä, miksi palkkoja kirjatessa avautuu aina näkymä reskontraan. Mielestäni niin ei ole ollut muiden yritysten kohdalla. Lähdin tutkimaan asiaa toisen yrityksen Ylläpito-sovelluksen kautta, koska siellä pystyy hallinnoimaan tilien asetuksia. Huomasin, että yritykselle oli luotu samalle numerolle uusi tili eri asetuksilla. Päätin tehdä samat muutokset myös tähän yritykseen kirjaamisen nopeuttamiseksi. Tein saman havainnon toisenkin tilin kohdalla, johon tein myös tarvittavat muutokset. Uuden yrityksen kohdalla täytyy näköjään ottaa huomioon myös yksilölliset tilit. Ehdin kirjata kesäkuun Titosta noin puolet ennen päivän päättymistä.

En onnistunut saavuttamaan päivän ensimmäistä tavoitetta puuttuvien tiliotteiden vuoksi, mutta onneksi pystyin siirtyä tekemään toista tehtävää. Yrityksen 281 myötä opin jälleen uutta Tikonin käytöstä, koska uuteen yritykseen täytyy tehdä tarvittavat määräykset itse. Huomaan Tikonin hallinnan kehittyneeni tämän yrityksen myötä. Kykenin itsenäisesti selvittämään, mikä tileissä oli erilaista ja tekemään muutokset. Tiliointi on edelleen välillä haastavaa ja lähes jokaisen yrityksen kohdalla tulee tositteita, joiden tiliöinnistä en ole lainkaan varma. Luulen, että varmuus tulee vain ajan ja kokemuksen myötä.

Tiistai 17.7.2018

Aloitin työt yrityksen 281 kesäkuun tiliotteen kirjaamisella Tikoniin. Tavoitteena olisi saada se tänään valmiiksi ja aloittaa yrityksen 63 tilinpäätöstä, jos yrityksen 226 puuttuvia tiliotteita ei ilmesty. Kävin varmistamassa toiselta kirjanpitäjältä osakeyhtiön yksityiskäytön kirjaukset. Henkilökohtaiset ostot kirjataan siis yritykselle saamiseksi osakkaalta. Löysimme samalla Liiketikurista laajemmat selitteet tilien käyttöön. Olen jo aikaisemmin miettinyt, mistä voisi nähdä, mitä mihinkin tilille saisi kirjata. Tarkistin pari ostosta netin avulla, mutta pääasiassa kirjaukset olivat selkeitä. Titon jälkeen kirjasin palkat ja käteiskuitit, mutta kausi jäi kesken puuttuvien tositteiden takia. Tämän yrityksen kanssa voisin jatkaa vastaavan kirjanpitäjän loman jälkeen.

Seuraavaksi sain tehtäväkseni yrityksen 63 tilinpäätöksen. Olen tehnyt tämän yrityksen kirjanpidon kahdelle kuukaudelle, joten se on minulle edes vähän tuttu. Kävimme ensin kirjanpitäjän kanssa yhdessä läpi, mitä tämän yrityksen tilinpäätökseen kuuluu. Sain häneltä pikaisen ohjeistuksen, jotta pääsisin tehtävässä alkuun. Halusin kuitenkin käydä itse vielä ajatuksen kanssa läpi edellisen tilinpäätöksen ja saamani ohjeet. Oppimisen kannalta on tärkeää ymmärtää, mitä tekee. Hetken materiaalia tutkittuani uskoin tietäväni, mistä lähteä liikkeelle. Aloitin tarkistamalla saldot muutamista tileistä, joista osa täsmäsi ja osa ei. Lähdin selvittämään, mistä erottavat saldot johtuivat. Syitä löytyi puuttuvista tositteista, puuttuvista kirjauksista ja väärille tileille menneistä kirjauksista. Osan korjauksista jouduin kysymään vastaavalta kirjanpitäjältä, jotta ne tulisi kerralla oikein. Otin korjauksia varten muutamia kopioita ja tulosteita, joten pystyin päivän lopuksi aloittamaan niiden kirjaamisen. Yrityksen 226 puuttuvat tiliotteetkin tuotiin ennen kotiin lähtöäni.

Olen tyytyväinen tämän päivän tehtäviini. On mielenkiintoista päästä tekemään vaihteeksi tilinpäätöstä. Yllättävää, että tämä päivä sujui melko lailla suunnitelmien mukaan. Onnistuin saavuttamaan asettamani tavoitteet ja pääsin haastamaan itseäni tilinpäätöksen tekemisellä. Uskon alkavani pikkuhiljaa ymmärtämään, mitä tilinpäätös käytännössä pitää sisällään. Ehken vielä osaa etsiä kaikkia toimenpiteitä vaativia tilejä, mutta kokemuksen myötä siinäkin kehittyy. Opin uutta osakeyhtiölle kuuluvista kirjauksista sekä löytämään tietoa tilien sisällöistä. Tiedon etsintätaitoni voisi sanoa kehittyneen tänään eniten.

Keskiviikko 18.7.2018

Aloitin tämän päivän yrityksen 226, joka sai toimitettua puuttuvat tiliotteet, toukokuun kirjaamisella Tikoniin. Asetin tavoitteeksi sen valmiiksi saamisen ja mahdollisesti yrityksen 63 tilinpäätöksen jatkamisen. Valitettavasti yritys 226 oli toimittanut vain tapahtumalistat, jotka eivät ole sama asia kuin varsinaiset tiliotteet. Se tekisi tehtävästä vähän haastavampaa. Tapahtumalistassa ei esimerkiksi näy edes tilin saldo. Suurimman osan tositteista olin tiliöinyt jo valmiiksi, joten numeroin tositteet ja tapahtumalistan kirjausten yhteydessä. Uutena kirjauksena tuli vastaan koneen osto, josta oli maksettu käsiraha etukäteen. Löysin ohjeen kirjaukselle Ihantola & Leppäsen "Yrityksen kirjanpito" -kirjasta. Tapahtumalistat teettivät ylimääräistä työtä myös kuukauden panojen ja ottojen täsmäyttämisessä, koska kaikki täytyi laskea käsin. Yhtä tapahtumaa ei voinut edes oikein kirjata, kun se ei näkynyt listassa kokonaan. Pyysin sähköpostilla oikeita tiliotteita yritykseltä.

Tiliotteen kirjaaminen ja puuttuvien tositteiden etsiminen veivät todella paljon aikaa. Joitakin ostoja tarkistin jälleen netistä. Huomasin lisäksi eroa kirjausten debet ja kredit puolella. Laskin uudelleen kuukauden panot ja otot, jotka täsmäsivät. Seuraavaksi jouduin etsiä virhettä kirjauskerrallaan Tikonista, koska eroa ei nähnyt suoraan raporteista. Onneksi virhe löytyi melko pian ja sain debetin ja kreditin täsmäämään. Laitoin yritykselle sähköpostia vielä puuttuvista tositteista, koska en voisi päättää kautta ilman niitä. Pyysin omistajaa tulostamaan yrityksen verojen erittelyn ja kirjasin ostolaskut reskontraan. En saanut verotiliä heti täsmäämään, vaan jouduin hieman selvittämään sen tapahtumia. Sattumoisin verohallinnon tositteet olivat puuttuvien tositteiden listalla. Onnistuin saamaan valmiiksi kauden muut kirjaukset ennen päivän päättymistä.

Tämä päivä kului kokonaan peruskirjanpidon merkeissä. En aivan päässyt tavoitteeseeni, koska yritys 226 työllisti paljon enemmän kuin olin ajatellut. Ehdin saada sen kuitenkin hyvään vaiheeseen ennen päivän päättymistä. Kaudelta ei puutu kuin muutamat puuttuvat tositteet. Onnistuin mielestäni työni suunnittelussa, koska kiireellisyys järjestyksessä täytyy joka tapauksessa edetä. Olen tyytyväinen löytäessäni itsenäisesti ohjeen ennakkomaksun kirjaamiseen. Kirjapitotaitoni on kehittynyt jo sen verran, että pystyn pääasiassa työskentelemään itsenäisesti. Osaaminen kehittyikin tänään taas hieman kirjapidon osalta.

Torstai 19.7.2018

Kävin heti aamusta tarkistamassa, olisiko yritykseltä 226 tullut vastausta sähköpostiin. Siellä oli kyllä vastaus, muttei valitettavasti yhtään tositteita. Sähköpostista ei ollut juurikaan hyötyä, joten laitoin uuden viestin koskien tositteiden ja tiliotteiden toimitusta. Päätin jatkaa odotellessa yrityksen 63 tilinpäätöstä. Tavoitteena olisi saada tänään valmiiksi ainakin yrityksen 226 toukokuu ja mahdollisesti myös yrityksen 63 tilinpäätös. Päivän suunnitelmat voivat tietysti muuttua, jos en saa tarvittavia materiaaleja. Aloitin tarkistamalla tilinpäätöksessä tilikauden avausaldot. Ne näyttivät olevan jo purettu. Seuraavaksi sain laskea ja kirjata tilikaudelle kuuluvat poistot. Muihin kirjauksiin löysin mallin edellisestä tilinpäätöksestä, mutta yhden uuden poistokohteen kävin varmistamassa omistajalta.

Poistojen kirjaamisen jälkeen kävin jälleen tarkistamassa sähköpostin. Yritys 226 oli lähettänyt sinne sekä touko- että kesäkuun tiliotteet. Saisin vihdoin tehtyä tämän yrityksen valmiiksi. Aloitin numeroimalla ja järjestämällä tiliotteet oikeille paikoille tositteiden väliin. Valitettavasti huomasi heti alkuun, etteivät tapahtumalista ja tiliote olleet täysin samassa järjestyksessä. Minulta oli jäänyt heti ensimmäinen kirjaus tekemättä, koska tapahtumalistalla se oli huhtikuun puolella. Joutuisin käymään läpi ja numeroimaan kaikki tositteet uudelleen. Noin kolmen sivun jälkeen tuli vastaan yksi tapahtumalistan epävarma tapahtuma, johon sain vastauksen tiliotteen myötä. Vakuutusyhtiö oli maksanut osan yhdestä toisen yrityksen myyntilaskusta, eikä sellainen ollut edes käynyt minun mielessäni. Kävin läpi loputkin tositteet, joiden järjestystä tarvitsi vaihtaa vain osittain.

Tauon jälkeen sain yrityksen 226 toukokuun täysin valmiiksi ja päätin kauden. Tulosteiden lisäksi tallensin tuloslaskelman, taseen ja alv-maksulapun PDF-tiedostoksi, jotka lähettäisin yri-

tykselle sähköpostilla. Skannasin koneelle myös yhden epäselvän tositteen lähetettäväksi. Kävin omistajan kanssa tekemässä yrityksen alv-ilmoituksen Oma Verossa, jonka jälkeen lähetin tarvittavat sähköpostit yritykselle. Oli helpottavaa saada tämä yritys viimein valmiiksi. Toisella kirjanpitäjällä sattui olemaan minulle jo valmiina seuraava tehtävä. Pääsisin ensimmäistä kertaa laskuttamaan eli tekemään myyntilaskuja Tikon Laskutus-ohjelmalla.

Harjoittelimme ensin pari laskua yhdessä, minä tein ja hän antoi ohjeita. Lähes kaikki laskutettavista asiakkaista olisivat uusia, joten avasimme taustalle valmiiksi Ylläpito-sovelluksen asiakkaat osion. Tämä oli tärkeää, koska ohjelma pyysi aina ensimmäisenä asiakasnumeron, joka piti luoda jokaiselle asiakkaalle Ylläpidossa. Ensin siis syötettiin laskutettavan asiakkaan tiedot, jonka jälkeen siirryttiin seuraavaan vaiheeseen syöttämään laskun sisältö. Valmiit kirjaukset sai hyväksyä ja siirtyä seuraavaan laskuun. Kirjanpitäjä painotti olemaan erityisen tarkka kaikkien syötettyjen tietojen ja laskujen järjestyksen kanssa. Näissä ei tullut vastaan mitään erikoista ja kävisimme huomenna yhdessä läpi loput tehtävät toimenpiteet. Päivän loppuksi palasin vielä yrityksen 63 tilinpäätöksen verojaksotuksen pariin. Kävin kysymässä omistajalta neuvoa ja selvisi, ettei tässä tapauksessa tarvitse tehdä verojaksotusta. Olin taas oppinut jotakin uutta ja siihen oli hyvä päättää työpäivä.

Tämä päivä oli kokonaisuudessaan vaihteleva ja monipuolinen. Minusta oli myös mukava olla yhteydessä suoraan asiakkaaseen, vaikka vain sähköpostilla. Se on kuitenkin tärkeä osa tätä työtä. Voisin sanoa, että päivä sujui lähes suunnitelmien mukaan. Pää tavoite oli saada valmiiksi yritys 226 ja toimitettujen tiliotteiden myötä siinä onnistuinkin. Yrityksen 63 tilinpäätöstä en saanut valmiiksi, koska tehtäväksi tuli toinen kiireellisempi tehtävä. Tilinpäätökseen liittyen opin uutta verojaksotuksesta. Täysin uutena harjoittelun kohteena oli Tikon Laskutus-ohjelma. Sen käyttö ainakin tuntui melko yksinkertaiselta, kun oli saanut ensin toimintaohjeet. Tilitoimistotyön osaamiseni on tänään monipuolistunut Tikon Laskutus-ohjelman harjoittelun myötä.

Perjantai 20.7.2018

Tälle päivälle ei voinut heti aamusta asettaa muita tavoitteita kuin yrityksen 94 laskutuksen valmiiksi saamisen. Kävisin päivän mittaan pyytämässä itselleni uusia tehtäviä edellisten valmistuttua. Aloitimme heti aamusta vastaavan kirjanpitäjän kanssa yrityksen 94 laskutuksen. Laskutus-ohjelmasta avattiin ensimmäisenä raportti, josta tarkistettiin kaikki syötetyt laskut ja niiden oikeellisuus. Tarkistuksen jälkeen saimme tulostaa ohjelmasta loput tarvittavat raportit.

Laskut myös siirrettiin suoraan Tikon Kirjanpitoon. Lopuksi laitoimme laskut ja myyntiselvitykset kirjekuoriin lähetettäväksi asiakkaille. Kirjanpitäjä kehotti olemaan erittäin tarkkana, että oikeat laskut ja selvitykset menevät oikeille asiakkaille. Kirjekuoriin lisättiin postimerkit ja jätettiin odottamaan postiin viemistä. Päätin vielä lisätä yrityksen 226 tiliotteisiin tilinumerot, joita en ehtinyt eilen tehdä. Tämä helpottaisi muiden kirjanpitäjien työtä myöhemmin.

Sain seuravaksi tehtäväkseni yrityksen 50 kesäkuun kirjanpidon. Olen tehnyt tämän yrityksen kerran aikaisemminkin. Sillä ei näyttänyt olevan paljoa tapahtumia, joten uskon saavani tämän valmiiksi ja ehtiväni aloittaa vielä uutta tehtävää. Yrityksellä on käytössä Tito, joten päätin järjestää, numeroida ja tiliöidä tositteet Tikoniin kirjaamisen yhteydessä. Ehdin jo aloittaa jaksottamaan yhtä veroa, kunnes huomasin maksun olevan neljässä erässä. Löysin muutaman aikaisempien kausien tositteista, jotka oli yhdistetty kesäkuussa oleviin tositteisiin. Otin niistä kopiot ja lisäsin kansioon oikeisiin väleihin. Yksi tapahtuma oli kirjattu selvittelytilille, josta siirsin sen muistiotositteena oikealle tilille.

Vastasin välillä keskuksen puhelimeen ja sieltä soitti erään yrityksen työntekijä, jolla oli mennyt jotain väärin palkoissa. Kyseessä oli sama työntekijä, jolle olin tehnyt työsuhteen päättymiseen liittyvät todistukset. Kaikkiin todistuksiin ja palkkalaskelmaan oli tullut jostakin syystä väärät päivämäärät ja meidän tulisi korjata asia. Sanoin, että hoitaisimme asian heti maanantaina vastaavan kirjanpitäjän palattua töihin. Mielestäni olin kyllä laittanut kaikki päivämäärät ohjeen mukaan, joten virhe oli täytynyt tulla meille ilmoitetuissa tiedoissa. Sain yrityksen 50 tiliotteen kirjattua ja lisäsin loppuun pari muistiotositetta ja yhden myyntilaskun. Kävin pyytämässä kirjanpitäjältä yrityksen verojen erittelyn kirjaamista varten. En saanut kaikki tapahtumia kohdistettua suoraan, mutta onneksi löysin ratkaisun edelliseltä kaudelta. Toisessa tapahtumassa täytyi ottaa huomioon vähennetyt viivästysmaksut, jotta summat sai täsmäämään. Sain kauden valmiiksi, tein alv-päättämisen ja otin lopuksi tarvittavat tulosteet.

Toinen kirjanpitäjä pyysi minua tekemään aikaisemmin selviteltäväksi jääneen yrityksen 299 kesäkuun. Hän oli saanut yrityksestä vastaukset kysymyksiinsä ja kirjanpito voitiin siten tehdä loppuun. Korjasin aiemmin selvittelytilille jätetyt kirjaukset oikeille tileille. Sain kauden valmiiksi ja tein alv-päättämisen. Tämän valmistuttua sain seuraavaksi ottaa tekeille yrityksen 195 kesäkuun. Tämä oli minulle uusi yritys ja kirjanpitäjä piti sitä työläänä. Päätin ottaa haasteen vastaan ja aloitin tutustumalla yrityksen tietoihin. Yrityksellä on käytössä tositteille eTasku ja tiliotteena Tito. Tositteita näytti olevan sekä paperisena että eTaskussa. Aloitin kirjaamisen

Titosta, mutta pian huomasin sen melko haastavaksi. Tositteita oli työlästä löytää ja osa puuttui. Pyysin kirjanpitäjältä apua, että pääsisin edes alkuun. Hän näytti, mistä voisin yrittää etsiä puuttuvia tietoja. Yhdessä saimme muutaman kirjauksen tehtyä ja uskoin päässeeni hiukan jyvälle ennen päivän päättymistä.

Tämä päivä oli jälleen tehtävien suhteen monipuolinen ja vaihteleva. Saavutin päivälle asettamani tavoitteet ja olin tyytyväinen tekemisiini. Opin uutena asiana laskutuksen loppuvaiheen ja eTaskun käyttöä. Muuten päivän tehtäväni olivat enimmäkseen peruskirjanpitoa, jossa huomasin kehitystä tapahtuneen etenkin yrityksen 50 kohdalla. Yrityksen 50 ja 195 välillä huomaa hyvin eron kirjanpidon työllistävyydessä, kun kaikki tositteet helposti löydettävissä samasta paikasta tai ripoteltuna moneen eri paikkaan. Työskentely yrityksen 195 parissa oli todellakin hyvin työlästä. Kirjanpitäjän ja asiakkaan välinen kommunikointi on tärkeää molempien työn sujumuuden kannalta. Toisen kirjanpitäjän kanssa tuli puhetta myös kirjanpitäjän velvollisuuksista ja niiden noudattamisen tärkeydestä. Tässä työssä otetaan paljon vastuuta asiakkaiden yrityksen asioista ja niitä tulee kunnioittaa, mutta pitää osata myös arvostaa omaa työtään ja löytää tasapaino näiden kahden välillä.

Viikkoanalyysi

Yleisen osaamisen kehittymisen myötä omatoimisuus- ja itsenäisyysasteeni ovat nousseet selvästi tällä viikolla. Opin jatkuvasti paremmin hahmottamaan tätä työtä, mikä helpottaa ja nopeuttaa omaa työskentelyäni. Tikonin hallintani on parantunut muun muassa Ylläpito-sovelluksen ja minulle uuden Laskutus-ohjelman käytön ansiosta. Koen osaamiseni kehittyneen tällä viikolla eniten tilinpäätöksen, tiedon etsinnän ja asiakaspalvelun osalta. Asiakkaisiin yhteydessä oleminen saa minut tuntemaan oloni oikeaksi työntekijäksi harjoittelijan sijaan. Uuden ohjelman käyttöä pääsin opettelemaan myös eTaskun käytön myötä. eTasku vaikutti mielestäni aivan hyvältä ratkaisulta tositteiden sähköiseen säilyttämiseen. Olisi tietysti hienoa, jos eTasku olisi suoraan yhteydessä Tikon järjestelmään ja helpottaisi näin kirjanpitäjien työtä.

Viikon aikana sain selvittää erilaisia ostoja netin avulla, Tikonin tilien asetuksia, ennakkomaksua kirjan avulla, debet ja kredit tilin eroa, verotilien saldoja, verojaksotusta sekä etsiä hajallaan olevia tositteita tiliotteen tapahtumille. Ongelmallisia tilanteita syntyi puuttuvien tiliotteiden, tapahtumalistojen ja tiliöinnin haastavuuden vuoksi. Itsestä johtumattomien tilanteiden ratkaise-

misessa täytyy odottaa kärsivällisesti vastapuolen vastausta asiaan, kuten puuttuvien tiliotteiden kanssa. Liikekirjurin tilien sisältöjen selitteiden avulla voisi suoriutua työstä vieläkin itsenäisemmin, mutta harmikseni se ohjelma ei vielä toimi minun koneellani. Täytyy siis epäselvissä tapauksissa jatkaa kysymistä kirjanpitäjiltä.

Valitsin tämä viikon teemaksi tutustumisen taloushallinto- ja tilitoimistoalaan yleisesti. Suomessa toimii yli 4 200 tilitoimistoalan yritystä ja alalla työskentelee noin 11 700 henkilöä. KLT-tutkimnon eli taloushallintoalan asiantuntijatutkimnon on suorittanut yli 2 800 alan ammattilaista. Toimialan liikevaihto on viime vuosina kasvanut vuosittain. (Taloushallintoliito 2018.) Taloushallintoalan liikevaihdon ennustetaan kasvavan myös jatkossa. Talouden tilassa tapahtuvat heilahtelut eivät vaikuta merkittävästi toimialan kehitykseen. Perinteisten tilitoimistojen palvelutarjonta laajenee ja rooli muuttuu toimialan prosessien sähköistyessä. Manuaalinen työ vähenee ja asiakasyrityksille kehitetään aiempaa reaaliaikaisempia ja täsmällisempiä palveluja. (Metsä-Tokila 2017.)

Teknologian kehityksen myötä kirjanpitäjän ammatti on luokiteltu uhanalaisimpien ammattien joukkoon Suomessa. Muutosta on jo tapahtunut eikä entiseen ole enää paluuta. Asiakkaiden perustarpeet eivät ole silti muuttuneet ja edelleen tarvitaan apua ydinliiketoimintaan kuulumattomissa asioissa. Yritykset ulkoistavat kirjanpitoa täysin tai osittain liiketoiminnastaan riippuen. Keskeisin tehtävä tilitoimistolla on asiakasyrityksensä taloushallinnollisen tiedon tuottaminen yritykselle sekä sidosryhmille ja yhteiskunnalle. Kirjanpitäjälle suuntautuvat toiveet ja tarpeetkin vaihtelevat suuresti, mutta kirjanpitäjältä halutaan muun muassa lakivelvoitteiden täyttämistä, apua, tietoa ja neuvoja liiketoiminnan pyörittämisen, selkeyttä prosesseihin eli yrittäjälle jää aikaa tuottavalle työlle, tuotetun tiedon tulkitsemista sekä aikaa keskittyä ydintekemiseen. Kirjanpitäjän rooli muuttuu digitaalisesti kirjattujen tapahtumien oikeellisuuden tarkastajaksi sekä tulosten analysoijaksi tapahtumien kirjaajan sijaan. (Akselin 2017; Kyyrä 2017.)

Sähköinen laskutus on sähköisen taloushallinnon perusta, mutta siihen kuuluvat lisäksi sähköiset tositteet, raportit ja tiedon automaattinen liikkuminen järjestelmästä toiseen reaaliaikaisesti. Ohjelmisto-osaaminen on tärkeässä asemassa, koska tilitoimistoissa voi olla käytössä useita ohjelmistoja asiakkaiden tarpeiden mukaan. Tilitoimiston tuloista suuri osa voi tulla tositteiden tallentamisesta, joten sen vähentyessä tilalle täytyisi löytää uusia tulovirtoja. Uusina tulonlähteinä voisivat olla neuvonta- ja konsultointipalvelut sekä kumppanien palveluiden jälleenmyynti. Tilitoimistot voisivat vastata laajemmin yrityksen liiketoimintaprosesseista eikä vain

taloushallinnosta. Verkostoituminen ja innovatiiviset yhteistyökuviot nähdään myös osana tulevaisuuden tilitoimistoa. (Lehtomäki 2018.) Muutos luo tarpeen myös alan koulutuksen uudistamiselle sekä nykyisille kirjanpitäjille oppia uutta. Asiakaspalvelun ja asiantuntijuuden merkitys korostuu automaation myötä. Kirjanpitäjän tulee kyetä myös ennakoimaan yrityksen tulevaisuutta, ymmärtää numeroiden valossa sen liiketoimintaa ja auttaa tunnistamaan mahdollisuudet toiminnan parantamiseen. (Lähteenmäki-Lindman 2016.)

3.6 Seurantaviikko 6

Maanantai 23.7.2018

Kerroin heti aamusta lomalta palanneelle työntekijälle perjantaina soittaneesta yrityksen 281 työntekijästä. Tarkistimme palkkalaskelmien tiedot ja siellä todellakin oli yksi viikko mennyt päällekkäin. Minä sain tehtäväksi korjata palkkakauden kirjaukset, ottaa uudet tulosteet ja tehdä uudet todistukset soittaneelle työntekijälle. Kerroin samalla yrityksen 281 kirjanpidon tilanteen ja ehdotin puuttuvien tositteiden keräämistä yhdelle listalle, jotta hän voisi pyytää niitä yritykseltä. Sain ehdotukselleni hyväksynnän. Löysimme yllättäen palkkakansion välistä kaksi kirjanpitoon kuuluvaa tositetta, jotka kirjaisin samalla kirjanpitoon. Asetin tavoitteeksi saada omalta osaltani valmiiksi yrityksen 281 ja jatkaa yritystä 195 niin pitkälle kuin ehtisin.

Aloitin palkkakauden kirjausten korjaamisella. Se onnistui melko näppärästi luomalla uuden kauden, johon pystyi kopiomaan toisen kauden kirjaukset. Lopuksi toinen kausi poistettiin kokonaan. Otin tarvittavat uudet tulosteet, mutta vanhat jätettiin vielä kansioon dokumentiksi. Tein soittaneelle työntekijälle uudet todistukset, joista otin kopiot palkkakansioon ja alkuperäiset laitoin kirjekuoreen lähteväksi postin mukaan. Olin luvannut, että soittaneelle työntekijälle ilmoitettaisiin asian järjestymisestä. Minä sain hoitaa asian ja työntekijä vaikutti tyytyväiseltä asian hoitumiseen, kuten minäkin. Seuraavaksi kirjoitin lapulle ylös kaikki yrityksen 281 kirjanpidosta puuttuvat tositteet. Kirjanpitäjä pyysi niistä vielä sähköistä versiota häntä ja yritystä varten, joten luetteloin ne vielä Excel-tiedoston.

Yritys 281 oli osaltani valmis ja jatkoin jälleen yrityksen 195 kesäkuun kirjanpidon parissa. Työskentely tämän yrityksen kohdalla jatkui yhtä työläänä ja hitaana kuin aiemminkin. Muuta-

mat tiliöinnin kävin varmistamassa vastaavalta kirjanpitäjältä ja yhden jouduimme varmistamaan kokeneemmalta kirjanpitäjältä. Huomasimme samalla alkuvuodesta olevien kirjausten olevan väärällä tillillä ja ne pitäisi korjata. Kirjanpitäjä halusi tehdä sen ja lopun kesäkuun kirjanpidon itse, koska hän oli saanut muut omat tehtävänsä valmiiksi. Minä sain omistajalta seuraavaksi tehtäväksi yrityksen 224 tilanteen selvittämisen, sillä yrityksen tilinpäätös näytti olevan tekemättä. Katsoimme yhdessä loppuvuoden keskeneräisiä kausia. Joitakin palkkoja, matkalaskuja ja muita laskuja oli jäänyt kirjaamatta. Omistaja antoi jonkin tehtävän matkalaskujen selvittämiseen liittyen, muttei puhelun takia ehtinyt antaa lisäohjeita. Päätin jatkaa tehtävää huomenna.

Tämä päivä sujui lähes suunnitelmien mukaan ja olin tyytyväinen suoritukseeni erityisesti yrityksen 281 osalta. Minulle on tärkeää saada asiat päätökseen tai ainakin jättää ne johonkin selkeään vaiheeseen. Saavutin päivän tavoitteeni niiltä osin, kun se oli mahdollista. Olen iloinen huomattessani itsessäni tarpeen ottaa asioiden hoitamisesta vastuuta. Se tärkeä ominaisuus tätäkin työtä ajatellen. Haluaisin olla enemmän kontaktissa asiakkaiden kanssa, mutta harjoittelijan roolissa se on ymmärrettävästi hyvin vähäistä. Olen havainnut haasteellisempienkin tehtävien lähtevän sujumaan, kunhan vain pääsee alkuun. Toivon niin olevan myös yrityksen 224 kohdalla, jonka tehtävänannosta en ollut aivan varma.

Tiistai 24.7.2018

Minulla jäi eilen kesken yrityksen 224 selvittelytehtävä, mutten voinut jatkaa sitä ennen omistajan saapumista töihin. Aloitin siis aamusta yrityksen 19 kesäkuun kirjanpidolla, johon olin kysynyt ohjeet eilen ennen kotiin lähtöäni. Yrityksellä ei ollut paljoa tositteita ja käytössä Tito, joten numeroin, järjestin ja tiliöin tositteet Tikoniin syöttämisen yhteydessä. Asetin tavoitteeksi saada yritys 19 valmiiksi, tehdä 224 selvittelytyö loppuun ja aloittaa jotakin uutta tehtävää. Suurin osa yrityksen 19 kirjauksista löytyi helposti edellisten kirjausten avulla, mutta yksi tuotti enemmän töitä sekä minulle että vastaavalle kirjanpitäjälle. Yrittäjä oli tehnyt vähän erikoisia siirtoja kassan ja pankkitilin välillä, jotka vaativat hieman miettimistyötä. Onnistuimme lopulta saamaan kirjaukset täsmäämään.

Omistaja saapui töihin, joten kävin välissä kysymässä lisäohjeita yrityksen 224 selvittelyyn. Olin kirjoittanut lapulle valmiiksi loppuvuoden puuttuvat tositteet. Katsoimme taseesta mahdollisia vinkkejä kirjausten tekemiseen, mutta niitä ei löytynyt. Omistaja aikoi soittaa yritykseen ja

pyytää puuttuvia tositteita. Jatkoin odotellessa loppuun yrityksen 19 kirjanpidon, josta oli jäljellä enää muutama kirjaus Titosta sekä ostolaskut ja verojen erittely. Niissä ei mennyt kauaa, joten sain palata takaisin yrityksen 224 pariin. Omistaja oli soittanut yritykseen, joka aikoi yrittää hankkia puuttuvat tositteet. Kolmelta viimeiseltä kuulta ei ollut tehty palkkalaskelmia, joten tein ne seuraavaksi. Niiden avulla onnistui kirjata palkat pois myös Titosta, mutta enempää ei voisi ilman puuttuvia tositteita tehdä.

Yksi kirjanpitäjistä ehdotti minulle siirtymistä toisen harjoittelijan kaveriksi tekemään yrityksen 280 tilinpäätöstä, mikä sopi minulle. Hän teki ensimmäistä tilinpäätöstään, eikä minullakaan ollut kokemusta kuin kahdesta. Saisimme siis yhdessä lisää harjoitusta. Hän oli ehtinyt hieman tutkia yhtä kirjanpitäjän pyytämää tiliä, mutta sanoi sen olevan vähän haastavaa. Tutkimme asiaa yhdessä ja huomasimme kyseisen tilin olevan jo selvitetty. Tilinpäätöstä oli ehditty jo joskus aloittaa, joten katsoimme läpi tehdyt tilinpäätöskirjaukset. Otimme mallia edellisestä tilinpäätöksestä ja saimme tehtyä ensimmäisen tilinpäätöskirjauksemme. Olin saanut mielestäni toiselta kirjanpitäjältä hyvän vinkin tilinpäätöksen tekemiseen, joten otimme avuksemme vielä päiväkirjat kahdelta edelliseltä tilikaudelta. Niiden avulla onnistuimme tekemään vielä kaksi kirjausta ennen työpäivän päättymistä, mutta toiseen pyysimme lisäksi kirjanpitäjältä neuvoa.

Tuntui, että sain tänään vähän hyppiä tehtävästä toiseen. Onnistuin kuitenkin saavuttamaan päivän tavoitteeni, vaikka yrityksen 224 selvittely jäi kesken. Päivä sujui suunnitelmien mukaan ja sain jotain aikaakin. Peruskirjanpito tuntuu luonnistuvan jo pääosin rutiinilla, mutta erilaiset selvittelyt tuntuvat edelleen haastavilta kokemuksen vähyyden vuoksi. Tilinpäätöksistä kokemusta ei ole vielä paljoa, mutta olen innokas oppimaan niistä enemmän. Oli mukava tehdä yhteistyötä toisen harjoittelijan kanssa. Huomaan osaavani jo vähän paremmin etsiä tilinpäätökseen tulevia kirjauksia. Voin siis sanoa tilinpäätösosaamiseni kehittyneen ainakin ensiker- taan verrattuna. Enää ei tunnu, että olisin aivan hukassa ja siitä on hyvä jatkaa.

Keskiviikko 25.7.2018

Kävin pyytämässä itselleni uuden tehtävän odottaessa toisen harjoittelijan töihin saapumista. Ehkä saisimme tänään yrityksen 280 tilinpäätöksen valmiiksi, jos en saa tehtäväksi kiireelli- sempiä tehtäviä. Sain tehtäväksi yrityksen 281 seuraavan palkkakauden. Yrityksestä oli jälleen ilmoitettu palkkakauden päivät väärin, mutta tällä kertaa huomasimme sen heti. Kaksi yrityksen

työntekijää oli pitänyt lomaa, joten siihen jouduin pyytämään neuvoa. Niiden osalta tarvitsi kirjata vain pidetyt lomapäivät, koska työntekijöille maksetaan lomarahat aina palkan yhteydessä. Muut kirjaukset olivat tuttuja viime kaudelta, joten selvisin loppuista itsenäisesti. Katsoin ensin itse tarkistuslistan läpi ja huomasin siellä yhden korjattavan kirjauksen. Tämän jälkeen vein listan kirjanpitäjälle tarkistettavaksi ja hyväksynnän jälkeen tallensin palkkalaskelmat PDF-tiedostoksi lähetettäväksi yritykselle hyväksyttäväksi. Tehtävä oli osaltani valmis.

Katsoimme kirjanpitäjän kanssa yhdessä yhtä yrityksen 280 erottavaa tiliä. Yksi kirjaus oli hävinnyt reskontrasta, mutta vastakirjaus ei ollut mennyt ainakaan oikealle tilille. Mietimme, miten reskontran saldo oli oikein ja tilin saldo erotti. Emme löytäneet tähän nopeasti vastausta, joten lupasin selvittää asiaa. Uskoin kohdistuksen menneen väärälle tilille ja aloitin etsinnän kyseisten kuukausien päiväkirjoista. Hain kirjausta summan avulla ja pian uskoin löytäneeni oikean kirjauksen. Tulostin kyseistä tilistä vielä koko tilikauden pääkirjan, jossa ”väärä” kirjaus näkyi selvästi. Näytin löydöstäni kirjanpitäjälle ja sain luvan tehdä korjauksen tilinpäätökseen. Ongelmaksi muodostui nyt vastakirjauksen tekeminen, koska summa jäi vääristämään reskontran saldoa. Teimme hetkellisesti pienen muutoksen tiliin ja saimme ongelman ratkaistua. Toinen harjoittelija oli ilmoittanut olevansa poissa, joten sain siirtyä sittenkin muihin tehtäviin.

Tauon jälkeen sain palata yrityksen 224 uusien tuotujen tositteiden pariin. Kirjasin huhti-kesäkuun tositteista kaikki mitä pystyi suoraan Titosta Tikoniin. Mukana oli myös lisää tositteita alkuvuodelle, joten kirjasin ne oikeille kausille. Tarkistin kaikki tämän ja edellisen vuoden kaudet ja tulostin niihin puuttuvat tiliotteet. Pyysin omistajaa tulostamaan OmaVerosta puuttuvat verojen erittelyt ja katsomaan kanssani eräitä aiemmin tehtyjä kirjauksia. Kirjaukset saivat jäädä ja opin samalla, että perintäkulutilin kulut ovat vähennyskelpoisia ja rangaistusmaksutilin ei ole. Otin seuraavaksi tekeille verojen erittelyt, jotka ehdin kirjata lokakuusta 2017 maaliskuuhun 2018. Toukokuun kirjaukset joutuisin vielä tarkistamaan, koska siellä täytyi ottaa huomioon ulosoton vaikutukset. Tekisin sen heti huomenna aamusta.

Tätä päivää en oikeastaan voinut suunnitella etukäteen, koska en tiennyt tulevia tehtäviäni. Tämän vuoksi tavoitteitakaan ei pystynyt asettamaan kuin tehtäväkohtaisesti. Olin ajatellut saavani yrityksen 224 tänään valmiiksi, mutta jälleen kerran selvittelytyöt veivät enemmän aikaa kuin olin arvannut. Olen kuitenkin tyytyväinen päivän suoritukseen. Olen iloinen huomattessani osaavani selviytyä työtehtävistäni pääasiassa itsenäisesti. Haluan ennemmin tehdä asiat kerralla oikein, joten varmistan asioita usein. Uskon sen olevan oikeuteni harjoittelijana

ja edesauttavan oppimistani. Olen saanut lisää varmuutta palkkojen laskemiseen ja erilaisten selvittelyiden tekemiseen. Erityistä kehittymistä sanoisin tänään tapahtuneen verojen erittelyiden kirjaamisessa.

Torstai 26.7.2018

Aamulla jatkoin yrityksen 224 verojen erittelyiden selvittelyä. Tällä yrityksellä sattui olemaan vähän perinteisistä poikkeavia tapahtumia, joiden täsmäyttäminen vei melko paljon aikaa. Tarpeeksi lukuja pyöriteltyäni ja laskettuani sain kaikki kirjaukset tehtyä ja verotilin täsmäämään. En voinut suunnitella tai asettaa muita tavoitteita tälle päivälle, koska en tiennyt tulevia tehtäviäni. Seuraavaksi sain tehdä loppuun yrityksen 281 palkat, jotka oli yrityksessä hyväksytyt. Otin Tikonista tarvittavat tulosteet ja laitoin palkkalaskelmat valmiiksi vietäväksi postiin. Tällä kertaa sain myös maksaa nämä palkat toisen harjoittelijan avustuksella. Avasimme Tikon Pankkipalvelut, johon näppäilimme maksettavat palkat yksi kerrallaan. Tarkistimme monen kertaa, että syötetyt tiedot olivat oikein ja laitoimme palkat maksuun.

Saimme toisen harjoittelijan kanssa seuraavaksi tehtäväksi yrityksen 205 myyntilaskun teon, joka oli hieman erilainen kuin aiemmin tekemäni toisen yrityksen myyntilaskut. Lisäsimme ensin Ylläpitoon uuden asiakkaan tiedot, missä oli tärkeää kirjoittaa verkkolaskuosoite. Tämän jälkeen teimme laskun annettujen ohjeiden mukaan. Kävimme näyttämässä laskua kirjanpitäjälle ja hyväksynnän jälkeen saimme tehdä loput toimet. Minä seurasin vierestä, kuinka aiemmin syötetyt laskut päivitettiin seuraavaan vaiheeseen. Tämä oli tehtävä, jotta tekemämme verkkolasku saatiin käsiteltyä oikein. Lopuksi laskutuksesta otettiin tarvittavat tulosteet ja siirrettiin laskut kirjanpitoon.

Myyntilaskujen valmistuttua saimme tehtäväksi saman yrityksen uuden työntekijän palkan. Eri-laista tässä oli uuden työntekijän tietojen syöttäminen Ylläpitoon ennen palkkatietojen kirjaamista. Tälle työntekijälle täytyi laskea myös lomarahat ja työajanlyhennys, joiden kirjaamiseen kysyimme neuvoa kirjanpitäjältä. Saimme palkan valmiiksi ja tallensimme tiedot PDF-tiedostoksi yritykselle lähettämistä varten. Sitten siirryimme takaisin yrityksen 280 tilinpäätöksen pariin. Jatkoimme tilien läpikäymistä pääkirjan avulla. Löisimme muutamia eroavaisuuksia, joille kirjanpitäjä antoi selvityksen. Hän löysi lisäksi taseesta ja reskontrasta pari korjausta vaativaa tapahtumaa. Toisen harjoittelijan lähdettyä kotiin tein vielä reskontran vaatimat korjaukset,

koska ne eivät varsinaisesti kuuluneet tilinpäätökseen ja pystyin tehdä ne suoraan meneillään olevaan kauteen.

Tämä päivä oli mukava ja hieman erilainen. Tällä kertaa ei ollut tehtävänä lainkaan minulle yleistä peruskirjanpitoa. Tämän päivän aikana tuli paljon uutta asiaa palkoista, myyntilaskuista ja tilinpäätöksestä. Opin tehtävien avulla uutta ja sitä voi pitää saavutettuna tavoitteena, vaikkei päivää voinutkaan etukäteen suunnitella. Uuden oppinen on kuitenkin ollut se päätavoite kaikille päiville ja tässä se täyttyi hyvin. Oli mukava työskennellä välillä yhteistyössä toisen harjoittelijan kanssa. Toisen kanssa keskustellessa oppii hyvin oivaltamaan asioita. Koen tämän yhden päivän aikana osaamiseni kehittyneen hieman monilla eri alueilla. Samalla huomasin, kuinka paljon minulla olisi vielä opittavaa eri osa-alueista. Olen kuitenkin tyytyväinen suoriutumiseemme päivän aikana.

Perjantai 27.7.2018

Yrityksestä 63 oli tullut vastaus puuttuvista tositteista, joista vain yksi oli löytynyt. Lisäsin niiden osalta kirjaukset tilinpäätökseen ja tarkistin taseen miinusmerkkiset saldot, joita ei ollut. Tämän tilinpäätöksen osalta kirjanpitäjän tarvitsi enää pyytää pankista dokumentti osakkeista ja tehdä voiton/tappion kirjaus. Minun osaltani tehtävä oli valmis. Seuraavaksi jatkoimme toisen harjoittelijan kanssa yrityksen 280 tilinpäätöstä, jonka toivottavasti saisimme tänään valmiiksi. Saimme eilen ohjeet seuraavien kirjausten tekemiseen ja aloitimme yhden pyörityseron korjaamisella. Taseessa oli kaksi miinusmerkkistä saldoa, jotka korjasimme siirtämällä saldot oikeille tileille.

Yritys 280 oli tehnyt voittoa, joten sille täytyi tehdä verojaksotus. Etsimme ohjetta kirjasta ja toisen yrityksen tilinpäätöksestä, koska verojaksotus oli molemmille uusi asia. Löytämiemme tietojen avulla tulokseen ennen veroja lisättiin verojen viivästysseuraamukset ja vähennettiin 50% edustuskuluista. Loppusummasta laskettiin yhteisöveron osuus 20%. Teimme laskelman Exceliin ja näytimme sitä kirjanpitäjälle. Olimme oikeilla jäljillä, mutta joitakin kohtia puuttui. Verojaksotuksessa tulisi ottaa huomioon kaikki vähennyskelvottomat kulut ja tuotot sekä mahdolliset edellisten tilikausien tappiot. Saimme lisätä laskelmaan vielä sakot ja muut rangaistusmaksut sekä edellisen tilikauden tappion. Tästä uudesta summasta laskettiin maksettavan yh-

teisöveron osuus. Olimme onnistuneet laskemaan ensimmäisen verojaksotuksemme. Tappiolisessa tuloksessa erät otettaisiin huomioon lopullisessa verotuksen vähennyskelpoisen tappion laskemisessa, muttei tilinpäätöksessä.

Yhteen reskontraan oli vielä jäänyt paljon kohdistamattomia tapahtumia, jotka purettiin tilinpäätöksessä. Lopuksi teimme voiton kirjauksen ja tilinpäätös oli valmis. Kirjanpitäjä opasti, kuinka tilikauden avoimet kaudet lukitaan ja luodaan eTilinpäätös-tiedosto. Saimme ne tehtyä ja ehdimme vielä lopuksi katsoa nopeasti veroilmoituksen täyttämisen. Luomamme tiedosto voitiin avata Tikonin eTilinpäätöksessä, jossa suurin osa tiedoista oli siirtynyt automaattisesti sähköiseen veroilmoitukseen. Joitakin lisäyksiä täytyi tehdä itse ja tarkistaa, että kaikki summat täsmäsivät. Valitettavasti siirtyneet tiedot ja tuloslaskelmamme tiedot eivät täysin täsmänneet, joten tätä eroa joutuisi vielä selvittämään ennen veroilmoituksen lähettämistä. Se saisi odottaa ensi viikkoon tämän työpäivä tullessa päätökseen.

Päivä kului pääosin tilinpäätösten merkeissä, mistä minä pidin. Kaikki ei mennyt aina kerralla oikein, mutta oppimisen kannalta virheet opettavat tehokkaasti. Silloin joutuu tai saa pohtia asioita, kunnes on ymmärtänyt ne. Onneksi kirjanpitäjä jaksoi olla kärsivällinen meidän kanssa. Onnistuimme saavuttamaan päivän tavoitteen saada yrityksen 280 tilinpäätös valmiiksi, vaikka siihen veroilmoituksen myötä selviteltävää jäikin. Voisin sanoa tavoitteeni jopa ylittyneen, koska ehdimme hieman katsoa myös veroilmoituksen täyttöä. Koen oppineeni paljon uutta tilinpäätöksestä ja uskaltaisin jo sanoa, etten enää ole täysin pihalla sen suhteen. Osaamiseni kirjanpitäjänä on jälleen kehittynyt tämän päivän ansiosta.

Viikkoanalyysi

Kuluneen viikon aikana sain työskennellä erilaisten työtehtävien parissa, jonka ansiosta osaamiseni monipuolistui. Opin uusia asioita muun muassa Palkanlaskenta-ohjelmasta, palkkojen maksamisesta, myyntilaskuista, tilinpäätöksestä ja sähköisestä veroilmoituksesta. Näiden myötä Tikonin hallintani on kehittynyt ja monipuolistunut. Varmuuteni työtehtävien tekemisessä on kasvanut. Huomaan pystyväni huolehtimaan joistakin asioista itsenäisesti ja ottamaan enemmän vastuuta. Omien töiden järjestämisessä olen myös kehittynyt. Juoksevan kirjanpidon tekeminen sujuu jo hyvin ja tiedän, mistä voin etsiä tietoa haastavammissa tapauksissa. Koen sisäistäneeni tilinpäätöksen ydinajatuksen ja uskon pystyväni tulevaisuudessa ainakin osin soveltamaan oppimiani asioita.

Selvittelyä ja ongelmanratkaisua vaativat tilanteet liittyivät suurelta osin uusien asioiden opeteluun. Tilinpäätökseen liittyi paljon tällaisia asioita, kuten verojaksotus, erot reskontrassa ja väärille tileille menneet kirjaukset. Muita tilanteita olivat perinteisemmät verotilin selvittelyt, erikoiset tapahtumat pankkitiliotteella sekä yritysten kirjanpidon tilanteiden ja kirjausten selvittelyt. Näihin tilanteisiin etsittiin ensin itse ratkaisua saatavilla olevista raporteista ja kirjoista, jos ratkaisua ei löytynyt kysyttiin neuvoa. Joitakin tapauksia pohdittiin myös yhdessä. Kaikki tilanteet pystyttiin ratkaisemaan ja samalla niistä opittiin jotakin uutta.

Edellisessä viikkoanalyysissä perehdyin tämän toimialan tilanteeseen, josta nousi esiin ohjelmisto-osaamisen tärkeys. Valitsin tämän viikon teemaksi sähköisen taloushallinnon ja sen järjestelmät. Sähköistä taloushallintoa kutsutaan myös digitaalseksi taloushallinnoksi, jota kuvaavat myös automaattinen tai integroitu taloushallinto. Se tarkoittaa kaikkien taloushallintoon liittyvien tietovirtojen käsittelyä digitaalisessa muodossa sekä käsittelyvaiheiden automatisointia. Prosessin tavoitteena on poistaa päällekkäiset ja turhat käsittelyvaiheet digitaalisuuden avulla. Digitaalisuuden hyötyjä ovat tehokkuus, nopeus ja ekologisuus. Sen myötä resurssien ja arkistointitilan tarve vähenee, toiminnan laatu ja läpinäkyvyys paranevat sekä virheet vähenyvät. Järjestelmävalinnoilla voidaan vaikuttaa yrityksen digitaalisuusasteeseen. (Lahti & Salminen 2014, 24–25, 32, 34.)

Taloushallinnon tietojärjestelmäratkaisut voidaan jakaa taloushallinnon erillisjärjestelmiin ja taloushallinnon moduulit sisältäviin kokonaisvaltaisiin integroituihin ERP- eli toiminnanohjausjärjestelmiin. Järjestelmät valitaan omien tarpeiden mukaan ja vaikuttavia tekijöitä voivat olla esimerkiksi hinta, teknologia ja käyttäjäystävällisyys. (Lahti & Salminen 2014, 44.) Lisäksi täytyy valita, otetaanko ohjelmisto palveluna vai lisenssinä, pilvipalveluna, paikalleen asennettuna vai hybridimallina. Taloushallinnon ratkaisuja tarjoavia yrityksiä on ite wikin hakupalvelun mukaan yli 160. Esimerkkeinä voidaan mainita Visma Software Oy, Tabella, Zervant ja Procountor. Visma Software tarjoaa kolmea erilaista ratkaisua erilaisiin tarpeisiin. Tabella on raportointi-, budjetointi- ja laskentajärjestelmä. Zervant kirjanpito- ja laskutusohjelma on suunniteltu erityisesti pienyrityksille. Procountor tukee asiakasyrityksen ja tilitoimiston yhteistyötä laskutuksen, reskontranhoidon ja kirjanpidon sähköisillä työvälineillä. (Ite wiki.)

4 POHDINTAA

Lähtötilanteessa olin ollut harjoittelussa viikon, jonka aikana olin ehtinyt oppia työhön ja ohjelmiin liittyviä perusasioita. Ensimmäisen raportointiviikon analyysissä pääpaino oli vielä vahvasti teknisessä suorittamisessa ja uusia asioita opittiin paljon. Toisella raportointiviikolla ohjelmien hallinta oli edelleen melko isossa roolissa, mutta pientä varmuutta omassa tekemisessä oli jo havaittavissa. Kolmannella viikolla työskentelyni oli kehittynyt selvästi itsenäisempään suuntaan ja oman ajankäytön arviointi oli parantunut. Neljännen raportointiviikon jälkeen oli havaittavissa selvää kehitystä. Se ilmeni työn kokonaisuuden hahmottamisena ja työn sisällön ymmärryksen lisääntymisenä. Viidennellä viikolla omatoimisuus- ja itsenäisyysaste nousivat, eikä ohjelmien hallinta näytellyt enää niin suurta roolia. Kuudennella raportointiviikolla varmuuteni omasta osaamisesta oli selvästi kasvanut. Pystyin ottamaan enemmän vastuuta ja kiinnittämään huomiota omien töiden organisoimiseen. Huomasin myös toivovani tehokkuutta joidenkin työvaiheiden suorittamiseen.

Yhteenvetona voin sanoa minulta kestäneen 4-5 viikkoa ottaa haltuun tämä työ, jossa kaikki oli minulle uutta. Harjoitteluni tuossa vaiheessa huomasin selvän muutoksen omassa olemuksessani ja suhteessani työhön. Alun varovaisuuden tilalle oli tullut varmuus omasta tekemisestä. Kehitystä tapahtui joka viikko, ja viimeisellä raportointiviikolla aloin jo miettimään mahdollisia vaihtoehtoja työn tehostamiseen ja kehittämiseen. Viimeisten viikkojen viikkoanalyysien teoriaosuuksista selvisi, että tehostamisen mahdollistavat teknologiat ovat jo olemassa. Uusien järjestelmien käyttöönotossa täytyy kuitenkin muistaa asiakkaiden toiveet ja tarpeet, eivätkä kaikki yrittäjät ole vielä halukkaita ottamaan käyttöön sähköisiä järjestelmiä. Koen työn kehityshalukkuuteni viestivän ymmärryksestäni tätä työtä ja sen sisältöä kohtaan. Harjoitteluni aikana onnistuin ottamaan haltuun käytössä olevat ohjelmat, tehostamaan omia työmenetelmiäni ja etsimään ratkaisuvaihtoehtoja haastavammissa tilanteissa.

Uskon päiväkirjan pitämisen harjoitteluni aikana edesauttaneen ja tehostaneen omaa oppimistani. Päiväkirjan avulla pystyi selvästi näkemään oman kehityksen ja kertaamaan päivän päätteeksi opitut asiat. Opinnäytteen kirjoittaminen opetti minua analysoimaan omaa työskentelyäni sekä työssä että kotona. Tiedon etsiminen ja soveltaminen käytäntöön parantuivat prosessin ansiosta. Olen pitänyt itseäni hyvin käytännönläheisenä henkilönä, mikä sai vahvistusta

opinnäytteen myötä. Asioiden hoksaaminen ja ymmärtäminen helpottuivat käytännön ja teorian yhdistämisessä. Prosessi vahvisti omaa kuvaani itsestäni työntekijä ja oppijana, vaikka esille nousi myös joitakin uusia puolia. Opinnäytteen kirjoittamisen ansiosta oman ajankäyttöni suunnittelu ja hallinta ovat parantuneet.

Tavoitteeni oli opinnäytetyön myötä tutustua itselle täysin uuteen, mutta kiinnostavaan toimialaan. Kiinnostukseni alaa kohtaan vain kasvoi ja toivon mahdollisesti tulevaisuudessa työlistyväni alan tehtäviin. Uskon käytännönkokemuksesta ja oman itsensä tuntemisesta olevan hyötyä jatkoa ajatellen. Koen työni analysoinnista olleen eniten hyötyä minulle itselleni, mutta pystyin hyödyntämään sitä harjoittelussani keskustelujen muodossa. Aioin hyvin todennäköisesti käyttää päiväkirjamenetelmää myös tulevissa työtehtävissäni. Näen siitä kuitenkin olevan hyötyä sekä aloittelijalle että kokeneemmalle tekijälle. Omalle työlleen sokeutuu hyvin helposti, joten päiväkirjan pitäminen ja omien töiden analysointi voivat herättää ajattelemaan asioita toisesta näkökulmasta. Kyseenalaistaminen on ensimmäinen askel kohti kehitystä.

LÄHTEET

- Akselin, M. 2017. Taloushallintoalan työtä ravistelevat muutokset. Tilisanomat. Julkaistu 17.1.2017. Saatavissa: <https://tilisanomat.fi/kolumnit/vieraskyna/taloushallintoalan-tyota-ravistelevat-muutokset>. Viitattu 22.7.2018.
- Hakonen, M., Eklund, I. & Roos, M. 2017. Taloushallinnon taitajaksi. 7., uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Ihantola, E. & Leppänen, P. 2018. Yrityksen kirjanpito – liiketapahtumista tilinpäätökseen. 4. laitos. Tallinna: Gaudeamus Oy.
- Ite wiki. Digitalisoinnin opas. Sähköinen taloushallinto. Saatavissa: https://www.ite-wiki.fi/opas/taloushallinto/#the_title. Viitattu 2.8.2018.
- Kouhia-Kuusisto, K., Mikkonen, L., Syvänperä, O. & Turunen, L. 2017. Palkkavuosi. Keuruu: Edita Publishing Oy.
- Kyyrä, E. 2017. Tilitoimiston merkitys. Julkaistu 1.2.2017. Saatavissa: <http://blog.flashnode.com/fi/tilitoimiston-merkitys>. Viitattu 22.7.2018.
- Lahti, S. & Salminen, T. 2014. Digitaalinen taloushallinto. 1. painos. Alma Talent Oy. Verkko-kirjahylly.
- Lindblad, U. 2017. Pien- ja mikroyrityksen tilinpäätös käytännönläheisesti. Helsinki: Helsingin seudun kauppakamari. Saatavissa: <https://kauppakamaritieto-fi.ezproxy.centria.fi/fi/s/ak/kirjat/pien-ja-mikroyrityksen-tilinpaatos-kaytannonlaheisesti-2017/?coll=1>. Viitattu 1.7.2018.
- Lehtomäki, H. 2018. Taloushallintoalan tulevaisuus – Muuttaako tilitoimisto etelään? Tilitoimistossa. Julkaistu 21.5.2018. Saatavissa: <https://tilitoimistossa.taloushallintoliitto.fi/tilitoimiston-johtaminen/taloushallintoalan-tulevaisuus-muuttaako-tilitoimisto-etelaan>. Viitattu 22.7.2018.
- Lähteenmäki-Lindman, O. 2016. Digitalisaatio haastaa taloushallintoalan. Taloushallintoalan koulutusta pitää uudistaa. Saatavissa: <https://www.accountor.fi/uutiset/2016/digitalisaatio-haastaa-taloushallintoalan>. Viitattu 22.7.2018.
- Metsä-Tokila, T. 2017. Liike-elämän palvelut keskellä vahvan kasvun aikakautta. Työ- ja elinkeinoministeriö. Katsaus 17.9.2017. Saatavissa: http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80839/Liike-el%C3%A4m%C3%A4n_palvelut_n%C3%A4kym%C3%A4t_2017syksyvalmis.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Viitattu 22.7.2018.
- Perustamisopas alkavalle yrittäjälle. 2018. Uusyrittäjäkeskus. Saatavissa: https://ejulkaisu.grano.fi/Uusyrittäjäkeskus/Perustamisopas_2018#p=1. Viitattu 8.7.2018.
- Stenbacka, J. & Söderström, T. 2018. Palkanlaskenta. 6., uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Taloushallintoliitto. 2018. Tilitoimistoala Suomessa. Saatavissa: <https://taloushallintoliitto.fi/tietoa-meista/tutkimuksia-ja-tietoa-alasta/tilitoimistoala-suomessa>. Viitattu 22.7.2018.

Tomperi, S. 2017. Käytännön kirjanpito. 25., uudistettu painos. Keuruu: Edita Publishing Oy.

Tuomi-Sorjonen, P. 2018. Kirjapito, tilinpäätös ja verotus. 3., uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Verohallinto. 2017a. Tietoa OmaVerosta. Saatavissa: <https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/yhteystiedot-ja-asiointi/asioi-verkossa/tietoa-omaverosta/>. Viitattu 24.6.2018.

Verohallinto. 2017b. Katso-tunnistus. Saatavissa: <https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/yhteystiedot-ja-asiointi/asioi-verkossa/katso/>. Viitattu 24.6.2018.